

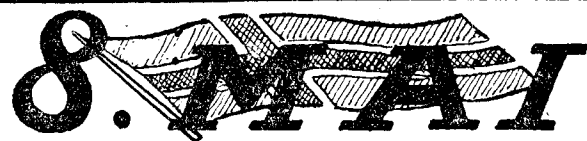
General Ruge sier tydelig fra

Løssalgspis 25 øre.

«Well, I'll
be darned»

En oppmerksom fotograf tok dette bilde av general Eisenhower da denne under en inspeksjonsreise i Vest-Tyskland fikk melding om at general MacArthur var avsatt. Det var synd at ikke hans spontane «Well, I'll be darned» også kunne foreviges.

Nr. 16

Fredag 4. mai 1951

5. årg.

Professor Ragnar Skanckes siste brev

Vi offentliggjør i dag det siste brev som prof. Skancke skrev til en kjær venn, dagen før hans liv ble tatt av makthavernes betalte bødler:

Oslo, den 27. aug. 1948

Kjære

SÅ BLE DET altså siste gang vi så hverandre denne torsdag. I disse siste timer tenker jeg på deg og all din kjærlighet og godhet og oppmuntring gjennom hele den lange fengselstiden. Jeg kan ikke få takket deg nok. Når jeg tenker tilbake på hele livet og især på tiden i Trondheim, så føler jeg meg i grunnen tilfreds og glad, — for det var skjønt å leve. — Du må hilse alle og takke for alt. Og en særlig hilsen til

Jeg tror, at historiens dom vil bli en annen enn samtidens. Jeg har fulgt min overbevisning, og jeg ville det gode, — det vet du. — En gang skal vi jo alle dø, — og jeg tar det med ro, for kanskje er det allikevel det beste. Jeg har det håp, at det må bli til det gode, — at jeg kanskje kan bli den siste, som må gå i døden på denne måte. — Så har det ikke vært forgjeves.

Jeg ønsker deg alt godt i framtiden, og Gud være med deg. En siste hjertelig hilsen fra din hengivne venn

Ragnar.

General Ruge.

Vest-Tyskland som suveren stat

Det drives hemmelige forhandlinger

Bonn, fra «8. Mai»s særkorrespond.

HEMMEGIGE FORHANDLINGER mellom den vesttyske regjering og representanter for USA, Storbritannia og Frankrike vil bli innledet i den aller nærmeste fremtid med sikte på å oppheve den såkalte okkupasjonsstatutt for Vest-Tyskland, slik at landet blir en suveren stat igjen. Det er meningen å treffe avtale om en fortsatt okkupasjon av Vest-Tyskland, men mens man fra tysk side ønsker at denne avtale skal bygge på prinsippet om en slags militærallianse, er vestmaktene ennå tilbøyelige til å holde fast på uttrykket okkupasjon. På vel underrettet hold sier man at vestmaktene muligens vil gi avkall på okkupasjonskravet, forutsatt at Vest-Tyskland går med på forskjellige vidtgående innrømmelser av finansiell karakter. Foreløpig vet man ennå ikke hva disse innrømmelser skal innebære.

Vest-Tyskland har på sin side forskjellige motkrav. En rekke stater har etter Tysklands kapitulasjon beslaglagt tyske verdier, også private formuer, og man mener i Bonn at disse beslagleggelser må revideres. — Konserner som A. E. G. og Siemens forlanger underhånden meget energisk en omfattende revisjon av de til tak som er truffet både av nøytrale og krigførende land. Det samme gjelder en rekke andre større foretagender.

Høyesterett setter Mot-Dagisten Gundersen på plass

Han burde betale for sin rettsstridige handling.

Vil ikke skrive sin del av krigens
og okkupasjonens historie

Det vil bare bli et bidrag til «krigens sladderhistorie,» sier han

Forbundet For Sosial Oppreisning sendte 16. mars d. å. følgende brev til generalloytnant Otto Ruge, som f. t. bor i Mysen:

Forbundet for Sosial Oppreisning — som er en helt upolitisk, humanitær organisasjon, og som med stor tilslutning fra hold rundt om i det hele land har tatt opp arbeidet for å klarlegge det som er faktisk og sant i forbindelse med hendelsene i Norge før, under og etter krigen og okkupasjonen — tillater seg med dette å rette følgende henvendelse til Dem:

I 50 ARS STUDENTENES BOK 1949 har De skrevet en ting som senere er blitt meget omtalt og meget omdiskutert, nemlig:

«Slik som mitt liv etterhvert kom til å arte seg, har jeg sett og hørt for meget, som jeg helst bør ta med meg i graven.»

Det er om denne uttalelse at vi i Forbundet i ærbødighet vil tillate oss en bemerkning.

DET AVSNITT I VÅR HISTORIE som tar sitt utgangspunkt i hendelsene 1939—1940, er et overmåte viktig avsnitt når det gjelder å kunne foreta en riktig vurdering av begivenhetenes forutsetninger, forløp og konsekvenser. Å få en full og faktisk underygget oversikt over det som den gang fant sted, er derfor en avgjørende betingelse for at historien skal kunne felle en rettferdig dom over dem som dengang og senere fikk pålagt seg — påtok seg — ansvaret ved å skulle handle på samfunnets vegne.

AT MAN DA RAGNAROKKET VAR OVER søkte å tilveiebringe klarhet og å avveie den enkeltes skyld eller skyldfrihet, var ikke mer enn hva man kunne vente og ikke mer enn hva ethvert ansvarsbevisst menneske måtte kunne godta med tilfredshet. Det vil imidlertid sikkert ikke være Dem ukjent at det oppgjør som ble satt i gang — og som ennå er i gang — ikke har svart til de forventninger man mente å kunne stille. Både i grunnlag, omfang og utforming har dette oppgjør måttet tåle hard kritikk, og det har ikke manglet på dem — selv fra nøytralt hold — som har hevdet den oppfatning at oppgjøret har vært forfeilet og rammet på en måte som lå utenfor de opprinnelige forutsetninger.

ARSAKENE TIL DETTE KAN VÆRE MANGE. Men en hovedårsak

MAURICE CHEVALIER

er nektet innreisestillatelse til USA, fordi han skal ha undertegnet Stockholms-appellen. Hva så med våre Mot Dag-ister. Har De fått absolusjon i kraft av A-pakten?

er likevel den at man antok den rettslige vurdering innen man ennå hadde rukket å fastslå det faktiske. Et stadig innsig av nye opplysninger har i tiden etter okkupasjonens opphør på mange måter endret det bilde som folk flest hadde dannet seg av situasjonen, og det slik at den tvil, som alt til å begynne med hadde gjort seg gjeldende hos enkelte — Forts. side 3 —

Må også Sverige bøye kne?

Tilslutning til A-pakten bare et tidsspørsmål

Stockholm, fra «8. Mai»s særkorresp.

SVERIGES TILSLUTNING TIL ATLANTERHAVSPAKTEN er bare et tidsspørsmål, uttaler en utenlandsk diplomat i Stockholm, som vanligvis er meget vel orientert. — Selv om det i øyeblikket fortsatt ser ut som om den alliansefri linje har en overveldende tilslutning i Sverige, skal det i virkeligheten svært litt til før de svenske politikere skifter holdning.

I de siste måneder og uker har man merket stadig flere tegn på at tanken om en tilslutning til Atlanterhavspakten vinner tilhengere på ansvarlig hold. Man er klar over, sier diplomaten, at svensk nøytrallitet og alliansefrihet ikke i og for seg gir noen garanti mot overfall fra en stormakt. Det er i denne henseende tilstrekkelig å henvise til Estlands, Latvias og Lithauens skjebne. De var nøytrale og alliansefrie, de tilhørte ikke noe stormakts-paktsystem, men de ble slukt allikevel. Omvendt vil en svensk tilslutning til Atlanterhavspakten ikke nødvendigvis fremkalle noen aksjon mot Sverige (eller mot Finland) fra noen stormakts side...

Frigjøringsrusens bragdeløfter

I dag har sikkert de
«gode nordmenn» en
flau smak i munnen

Dengang tyskerne herjet med oss, sa vi til hverandre, at når vi selv ble herrer i eget hus, skulle vi sette alle krefter inn på å gjenselsette landet, skriver «Stavangeren» I frigjøringsrusen ble det sagt noe

Kunne Koht og Günther vinteren 1940 fått vestmaktene til å støtte Finnland Og dermed skapt en felles vest- europeisk front mot kommunismen?

Den tidligere tyske sendemann Blüchers avsløringer

Bonn, fra «8. Mai»s særkorrespond.

Den tidligere tyske sendemann Blücher, som var Det Tyske Rikes representant i Helsingfors fra 1935 til 1944, forteller i sine memoarer om de spennende forhandlinger som foregikk i februar og begynnelsen av mars i den finske hovedstad mellom den tyske president Ryti og franske og engelske høyerestående offiserer om en engelsk-fransk hjelpeaksjon til fordel for Finnland.

Nå brenner tampen for

Tyske Rikes representant i Helsingfors fra 1935 til 1944, forteller i sine memoarer om de spennende forhandlinger som foregikk i februar og begynnelsen av mars i den finske hovedstad mellom den finske president Ryti og franske og engelske høyerestående offiserer om en engelsk-fransk hjelpeaksjon til fordel for Finland.

President Ryti uttalte under disse forhandlinger, etter hva han selv har opplyst, at størstedelen av et alliert ekspedisjonskorps ville bli liggende i Nord-Norge og Nord-Sverige, slik at neppe mer enn 10,000 mann ville bli satt inn ved den finsk-russiske front, og antagelig tidligst i april 1940. — Dessuten trodde Ryti at de allierte med sitt tilbud om assistanse til Finnland først og fremst ønsket å få kontrollen over de viktige nordsvenske malmfeltene.

President Ryti var således ikke videre begeistret for tanken, men Finnland var antagelig allikevel gått med på tilbudet hvis Norge og Sverige hadde inntatt en gunstigere holdning og hvis Det Tyske Rike hadde stillet seg mer forståelsesfullt.

Sendemann Blücher skr.: «Hvis en Machiavelli dengang hadde ledet den tyske utenrikspolitikk, ville han ha inntatt det standpunkt at det ikke gjaldt å bilegge striden mellom Finnland og Sovjet-Samveldet, men tvert imot å få utvidet den, slik at vestmaktene ble innviklet i krig mot Sovjet-Samveldet. Denne mulighet forelå som en realitet da den engelske statsminister avga den erklæring at England og Frankrike var villig til å skride inn til beskyttelse av Finnland med alle til rådighet stående midler. Etter denne erklæring forspurte såvel England, Frankrike som Finnland i Stockholm og Oslo om Sverige og Norge ville tillate en gjennommarsj av allierte tropper øst over.

Riktignok avviste Norge og Sverige denne tanke, men etter hva jeg erfarte fra beste kilde, var det norske «Nei» bare av formell karakter, og Norge ville bare ha nedlagt en tam protest i tilfelle av at England og Frankrike landsatte tropper i Norge for å bringe Finnland hjelp. Situasjonen var i alle tilfelle slik at det bare skulle en bagatell til for å få vektskålen til svinge den andre veien. En Machiavelli som leder for den tyske utenrikspolitikk ville ha fjernet de siste anstøtstener i Oslo, Stockholm og Helsingfors, hvorefter Storbritannia og Frankrike hadde vært

Maktmenneskenes angst for det frie ordet og for sannheten dør aldri, for det gjør heller ikke det frie ordet. Det nytter ikke at de kaller sannhet løgn, endevender begreper og dreper folk som sier sannheten. Den er som løvetanden; røttene blir en aldri kvitt.

Ragnar Vold i Dagbladet 27. april

nødt til å gripe militært inn i den finsk-russiske konflikt. Dette ville bety krig mellom vestmaktene og Sovjet-Samveldet og hele verdenshistorien ville ha fått et annet forløp. Det hadde da vært helt utelukket at England og Russland bare ett år senere hadde sluttet en allianse mot Tyskland og Tyskland ville blitt spart for en tofront-krig.

Sendemann Blücher gir også en interessant skildring av konferansen mellom Hitler og Molotov den 13. november 1940. Molotov sa ved den anledning at sovjetregjeringen anser det som sin plikt å bringe en definitiv avklaring i det finske problem. — Denne avklaring forestiller man seg i samme utstrekning som den som er gjennomført i Bessarabia og randstatene. Hitler ble flere ganger oppfordret av Molotov å la Russland få fritt slag i Finland men svarte hver gang bestemt «Nei». Han tilføyde at en russisk krig mot Finland uvegerlig ville få følger for forholdet mellom Russland og Det Tyske Rike.

Berggravs siste mageplask ER DOG DET VERSTE

Nå driver han skam-smisking med Arbeiderpartiet

Store muligheter for de som logrer for Berggrav, legpredikant Gerhardsen og Hallesby

EIVIND BERGGRAV har holdt foredrag om «Arbeiderpartiet og kirken», i Kristelig Studentforb. Ifølge Arbeiderbladets referat uttalte biskopen at «en beregning som er akseptert fra fremtredende arbeiderpartihold viser at det i partiet er 60 prosent som er positivt innstilt overfor kristendommen, 5 prosent fiendtlig eller motvillige og 35 prosent likesæle». Etter å ha referert disse tallene tilføyde biskopen for egen regning: «Jeg tviler på at noe annet parti har så stor prosent positivt kristendomsinnstilt tilhengere som Arbeiderpartiet».

Det er innlysende at Berggrav ved dette foredrag har vært ute or å smiske med Arbeiderpartiet og de som har makten. I grunnen ikke noe nytt i dette, for det har vi sett utallige

Mol-Dagisten Gundersen på plass

Han burde betale for sin rettsstridige handling.

Fire drosjeeiere, som i kortere eller lengre tid var medlem av NS og hvis forhold var avgjort ved bot reiste sak ved overrettssakfører Harald Børresen fordi de administrative myndigheter og departementet ikke hadde latt dem få igjen sine drosjebestillinger. Drosjeeierne har gått ledige i 5½ år, mens drosjene har stått ferdige til å gå inn trafikken igjen.

For en tid siden behandlet Høyesterett denne sak og kom enstemmig til det resultat at det var rettsstridig av justisdepartementet å opprettholde nektelsen av bevilningene og kjente likeledes enstemmig nektelsen ugyldig. De fire drosjeeiere ble enst. hver tilkjent 10,000 kroner i erstatning.

Høyesterett avsa også dom for at departementet skulle utstede bevilninger til dem.

Det synes rimelig om staten søker tilbake av justisminister Gundersen de 40,000 kroner som er blitt påført det offentlige ved hans rettsstridige handling.

Berggrav.

ganger før. Men dette siste mageplask overfor Arbeiderpartiet er dog det verste.

Politisk propaganda står selvsagt enhver fritt. Men å drive politisk propaganda med kristendommen betraktes som mildest talt upassende i vårt land.

Men når det engang er opptatt statistikk i Arbeiderpartiet og resultatet «er akseptert fra fremtredende arbeiderpartihold» så er det all grunn også for andre enn den f.h.v. biskop, å anstille diverse betraktninger i anledning resultatet.

Den fhv. biskop later til å være strålende fornøyet med å ha funnet 60 prosent «positivt innstilt overfor kristendommen» i Arbeiderpartiet. —

og krigførende land. Det samme gjelder en rekke andre større foretagender.

Nå brenner tampen for de danske 9. april politikere

De søker å skjule sannheten ved å kneble forhørsretten

Protester sendt justisdepartementet fra de som mener at forhørene er en sjikane mot vanlig lov og rett

Fra «8. Mai» spesialk. i København.

DEN I DANMARK ved utgivelsen av boken «Fra utrykte kilder» reiste sak om danske politikeres — med regjeringen Stauning i spissen avtalte spill med tyskerne om besettelsen av Danmark 9. april har vakt større og større interesse innen den danske og tyske offentlighet.

I Danmark er saken i den siste tid

behandlet i en såkalt parlamentarisk undersøkelses-kommisjon, men da denne undersøkelsesdomstol er ned-satt av Den parlamentariske kommisjon, og som utelukkende består av politikere, derav flere av de herrer som var med i spillet rundt den 9. april, er det ingen som setter noen lit til den avgjørelse som denne selv-impliserte domstol eventuelt måtte treffe. Hele den førende danske presse kritiserer da også sterkt at en har satt politikere til å undersøke egne forhold og dømme i dem.

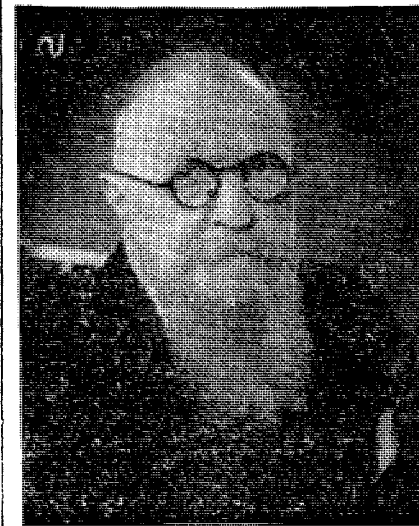
Typisk er det, at kommisjonens for-hørsleder er en politiker, hr. Hækkerup, som er folketingsmann og selv medlem av Den parlamentariske kommisjon, har krevet at dørene under forhørene skal være lukket ifølge påbud fra kommisjonen. Etter dette har således vitner ikke anledning til å ha sine sakførere i retten.

Avhøringen og undersøkelsen er på denne måte helt utelukket for offentlighetens kontroll og bare sakens ene part er enerådende.

Over dette forhold har høyesteretts sakfører Stefan Nielsen, som er sakfører for løytnant Gullberg, som opprinnelig reiste saken sendt en klage til justisministeren uten at det er tatt hensyn til den.

Folketingsmann Hækkerup opptreer også under avhøringene så utfordrende og partibetont, at det «Fra utrykte kilder» utgiver, redaktør A. Ole-

— Fortsettes side 3 —

Stauning.

Jeg anklager Erstatningsdirektoratet for grovt tyveri

MIN YNGSTE SØNN leverte for salg en del gamle glass til firma «Gammelt og Nytt» Oslo. Disse ble solgt for 250,00 kroner.

Min sønn ble ved lagmannsretten i Lillehammer ikke dømt til noen bot —, derimot ble jeg dømt til en bot på 500,00 kroner.

Hva gjør så Erstatningsdirektoratet? Jo, det forlanger utbetalt min sønns penger av firmaet og pengene skulle gå til avdrag på min bot.

Jeg skrev til firmaet og bad om pengene, da jeg hadde min sønns skriftlige erklæring for, at jeg kunne handle for ham. Firmaet svarte at pengene var forlangt av Erstatningsdirektoratet.

Torpa i april 1951.

Alfhild Midelfart Bjørneby.

Og han tror dette er bedre enn i noe annet parti.

En mann som i et langt liv har arbeidet i kristendommens tjeneste, burde være dypt skuffet, ja dypt rystet over et så slett resultat.

Forholdet blir nemlig etter statistikken og Berggravs tvil, at ca. halvparten i samtlige politiske partier er fiendtlige, motvillige og likesæle overfor kristendommen. Og dette resultat finner en altså i et land hvor kristendommen har vært forkynt i snart 1000 år. Hvis Berggravs stat-

— Forts. side 3: —

Dengang tyskerne herjet med oss, sa vi til hverandre, at når vi selv ble herrer i eget hus, skulle vi sette alle krefter inn på å gjenreise landet, skriver «Stavangeren». I frigjøringsrusen ble det gitt brageløfter om å ta tunge tak. Statsministeren snakket om å spytte i nevene. Det er flaut å tenke på dette nå. Istedet for ekstra innsats ble det lengere ferie, nye fridager, meget skoft og langsomt tempo. — Arbeidsinnsatsen ligger knapt en gang på høyde med det vi prester-te før krigen. Det kan gis mange forklaringer på dette forstemmen-de fenomen. Den viktigste er kanskje den, at de forbannede tysker-pengene ga folket en illusjon om velstand, og at det i det hele systemet ble så meget som hemmet og tæret på arbeidsgleden. — Illusjonen om velstand er tynnslikt nå. Vi vet alle, tross Milliardhjelp fra Amerika er landets økonomi bekymringsfull.

Hvis vi hadde brukt så sterke ord, ville vi straks ha fått høre, at nå er «nazistene» ute og går igjen. Men sanne er de allikevel. Og det merkelige er, at de som skriker høyest opp om «Nazistene» later til å være dem, som var og er mest glad i tyskerpengene. De fikk nok av dem på arbeidsplassene hos tyskerne eller på svartebørsen, hvor tyskerne var de mest medgjør-lige kunder. Der fant man imidlertid ikke NS-folkene. De satte sin ære i å følge landets lover selv under okkupasjonen, men de fikk skam til takk. På knappe rasjoner slet de seg gjennom okkupasjonsårene og tok hånd om landets styre, mens de andre sopte inn av tyskerpen-gene uten å tenke på at etter dem kom syndfloden. Vi sler med ovennevnte blad: Det er flaut å tenke på det nå!

Skammen er like stor

enten det skjer i Norge eller andre steder

I dagspressen verserer følgende historie:

Utenfor politistasjonen i distrikt III i Praha er det satt opp en ny, rød malt postkasse med følgende skilt «Opplysninger til Det hemmelige politi kan legges her». Liknende brevkasser er satt opp også i andre steder i byen forat folk som har vanskelig for å angi sine medborgere kan gjøre det hemmelig. — Ja, der kan dere se, hvorledes det er i diktaturstatene, sier de selvertfærdige nordmenn. Men hvor ledes var det i Norge i hint så fjerne 1945? Folk ble da både i intervjuer og annonser oppfordret til å komme med opplysninger om de fæle NS-folkene og de benyttet anledningen flittig. Den, som skriver dette, har selv opplevet at en ærverdig gammel herre sto ved lands svikeravdelingens skranke og anga sine medmennsker så det føy om ørene. Han behøvde såmen ingen postkasse. Men er det egentlig noen forskjell og har nordmennene — de såkalte gode nordmenn — så meget å skryte av eller har de glemt sin egen fornedrelse?

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Redaktør
Arvid B. Arntzen

Forretningsfører
Per Kvendbo

Postboks 41, Kristiansund N.

Abonnementspris kr. 16,00 pr. år

Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Pinnsvinstillingen Norge

SKAL Norge og Danmark ofres i tilfelle av en ny krig? Dette alvorlige spørsmål er reist i begge land etter general Eisenhowers redegjørelse i det amerikanske senats utenriksnemnd og forsvarskomite 1. februar i år. Det har lenge vært tvil om, hva han egentlig sa ved denne anledning, men etter UP's referat var det følgende:

Atlantpakt-organisasjonens (NATO's) styrke ligger i å ha en kompakt og meget mobil hær. — Mens denne hær med hell kunne forsvare temmelig betydelige deler av Vest-Europa, så måtte Norge og Danmark muligens klare seg med den internt disponible styrke til å forsvare en rekke pinnsvinstillinger, støttet av flåtestridskrefter og en flytende organisasjon i ryggen. Han tilføyet, at denne strategi kunne bli endret av hans stab.

Under gjennomgåelsen av sine erfaringer fra reisen gjennom A-paktlandene uttalte Eisenhower i et fellesmøte av Representantenes hus og Senatet: «Utsatt som det er mellom Østersjøen og Vesterhavet vil Danmark gjøre alt, den ytterste anstrengelse. I Norge hersker ingen tvil om landets vilje til å gjøre motstand. — Deres holdning er den, at motstand inntil tilintetgjørelse er å foretrekke».

Disse uttalelser vakte stort røre i Danmark, mens man her i landet apatisk har slått seg til ro med at «det klarer seg nok». — En rekke fremstående og partipolitisk uavhengige danske borgere offentliggjorde et åpent brev til tidl. statsminister Hedtoft, den formelt i hvert fall mest ansvarlige for Danmarks tilslutning til A-pakten. De tolket Eisenhowers uttalelse som en antydning om, at Danmark ville bli etterlatt som en pinnsvinstilling utenfor forsvarslinjen, og en pinnsvinstillings strategiske oppgave er å slåss til siste mann. De anså denne oppgave som så lite tiltalende, at de stilte Hedtoft spørsmålet om ikke Danmarks A-pakttilslutning burde opptas til fornyet prøvning. Hedtofts svar har ikke minsket uroen. Han kunne ikke benekte at Danmark ville kunne oppleve dette under et plutselig og overmektig angrep, men siden det ikke ble noe av det skandinaviske forsvarsforbund, stod det for Danmark bare igjen å velge mellom forsvarsløs, våpenløs og venneløs isolasjon eller samarbeide innen A-pakten. Svaret var som sagt ikke beroligende, men så kom Eisenhowers nærmeste mann, general Montgomery til unnsetning. Ved en middag for ham i København spurte utenriksminister Ole Bjørn Kraft: Kan vi, om vi oppfyller vår del av overenskomsten og bygger opp vårt forsvar, være sikker på at vi ikke blir latt alene, men virkelig blir delaktig i en forberedt hjelp. Montgomery forsikret, at den nødvendige hjelp ikke skulle utebli. Planleggelsen går ut på, at hver nasjon skal hjelpes i tide.

Dette skulle vel berolige, men en upartisk tilskuer som Østgøta-Correspondenten påpeker, at hjelpen til Danmark beror på hvem som har den korteste veien å tilbakelegge. Skulle russiske motoriserte forband sette seg i bevegelse, så har de bare 12 mil fra demarkasjonslinjen i traktene ved Lübeck til den danske grense, hele rekken av tyske Østersjøhavner tør vel nå være russiske flåtebasen og innen det samme område er sikkert betydelige deler av det russiske flyvåpen basert.

Som enhver vil forstå er det således ikke så lett å virkelig gjøre Montgomerys løfte. Hvis pinnsvinstillingene skal vise sine tagger for Danmarks vedkommende, må det vel nærmest bli på Sjælland og i København, «om inte danskarna skola risikera att eventuellt tilskyndande hjälp västerifrån får formen av bombanfall mot redan ockuperat Köpenhamn», som Østgøta-Correspondenten bemerker.

Når vi har beskjeftiget oss så meget med de danske forhold, så det ferdig uttalt land og i den samme låten om en handlingsfor-

Kjøp ikke noe ved politiske tvangsauksjoner

Fra Porsgrunn Dagblad for 18. 4. 1951 henter vi følgende oppsiktsvekkende annonse:

TVANGSAUKSJON.

Onsdag 2. mai 1951 kl. 11 fm. blir etter forlangende av Erstatningsdirektoratet v. o.r.s. Hillestad, Tønsberg, auksjon avholdt hos Nils K. Grøn-Karlsen, Kjellestad, Stathelle, over 3 malerier m. ramme og et salongbord. Auksjonsgrunnlag: Utpantningsforretning av 20. august 1948, tinglyst 14. desember 1950.

Bamble lensmannskontor 16. 4. 1951.

Boye Holth.

Vi går ut fra som en selvfølge at intet hederlig menneske melder seg som kjøper. Det beryktede Erstatningsdirektorat er altså i full gang med å ribbe hjemmene, og plyndre hvor det er noe, ja selv 3 malerier og et salongbord vil de dra avsted med for å få tilfredsstille den sittende «arbeiderregjering».

..Vi vet det er smått for finansministeren, men hvis dette er ment som redning for statskassen, så er det nok en ny feilregning.

Vi oppfordrer herved til total boykot av den slags auksjoner.

Store beredskapsøvelser i Sverige

Ifølge Aftenbladet vil 125,000 mann bli innkalt til beredskapsmanøvre, årets store repetisjonsøvelser i Sverige. Dette er den dobbelte styrke av hva forsvarsminister Vougt forutsatte i budgjettforslaget. Han regnet med å innkalle 70,000 mann i år mot 40,000 i fjor.

TRUMAN GIKK PA KINO.

President Truman gikk på kino da Mac Arthur kom til Washington og brydde seg heller ikke om å skruke på televisjonsmottager for å se og høre generalen tale til kongressen. — (Washingtontelegram til Stockholms-Tidningen 20.4.51).

«Mørklegning» av pressen i USA!

De amerikanske avisutgiveres forbund retter graverende anklage mot regjeringen

DET ER IKKE LENGE MELLOM HVER GANG AFTENPOSTEN slår seg for sitt fete bryst og utslenger ha-stemte toner om «det frie ord». Vi begynner å kunne denne platen nå. Men hvis noen er enfoldig nok til å ta bladets vakre ord bokstavelig og for søker seg med frimodige ytringer

eksisterer øst for jernteppet.... Ja, vi husker så mangt!

Etter Aftenpostens mening herker det nesten idealtilstander herhjemme på bjerget på det frie ords område. Men hvorledes er nå forholdet i det hellige — nei, det allerhelligste landet, der hvor alle de «godes» avguder bor? En almindelig norsk avis-

ket også krav på å få vite hva regjeringen foretar seg. I Washington hersker imidlertid etter vår mening den oppfatning at det er farlig og uklokt å la opplysninger om regjeringen lekke ut, såfremt det ikke på forhånd er blitt bearbeidet.

Det er virkelig rystende hva

Verdenspolitikken dirigeres av U. S. A.

Men vi skal se dem gjennom britiske briller.

DE FLESTE ELDRE AVIS LESERE og lyttere til kringkastings nyhetssendinger er klar over at norsk nyhetstjeneste er nøye synkronisert med den britiske. At man kan sette likhetstegn gjennom det norske og det britiske offisielle nyhetsbyrå således: NTB — REUTER.

Dette hadde vært uten særlig betydning hvis følgende kjensgjerninger ikke hadde bestått:

- 1) Verdenspolitikken dirigeres ikke lenger fra London, men fra Washington.
- 2) Det består tildels alvorlige motsetninger mellom State Department's og Foreign Office's storpolitisk kurs.
- 3) Norge befinner seg i en strategisk særdeles utsatt stilling og vil allerede fra begynnelsen bli krigsteater.
- 4) England kan enda mindre enn før komme Norge til hjelp som annet enn refugium for flyktede statsmakter.
- 5) Det norske folks skjebne er således helt og holdent avhengig av USA, politisk og militært.

Er det da forsvarlig at dette samme folk skal følge en skjebnesvanger utvikling gjennom britiske briller? — Og hvilke følger har dette for ungdommen hvis forsvarsvilje statsmakene nu så sterkt søker å aktivisere? Som lektor i den høyere skole (historie) har jeg fått dette spørsmål så nær inn på livet at jeg føler plikt til å ta det fram, selv om temaet utvilsomt er kildent.

Vår etter-krigsungdom er politisk våken, men realistisk og skeptisk, fri for illusjoner, upåvirket av slagord og med fullstendig manglende respekt for «store menn». Ungdommen ser på resultatene av forrige krig som en total fjasko, som ikke kan reddes om man kreerer krigens «store menn» til æresdoctores og hugger dem i granitt, eller oppfører avledende Nürnberg, - Tokio - og beslektede prosesser. Når nu ungdommen oppflammes til å ofre livet for å redde verden fra disse «store menns» Yalta og Potsdam-avtaler, forblir ungdommen kald.

For ungdommen har nyhetene i aviser og kringkasting langt fra bare akademisk interesse. Nyhetene betyr fred eller krig, Minerva eller H 7 i luen, studium og arbeid eller eksersis og feltliv. Nyhetene innebærer for

hver tenkende mannlig og kvinnelig ungdom selve fremtiden potensert i to muligheter: orden eller kaos. Ungdommen føler seg på det sterkeste personlig berørt av utviklingen som den gjengis i nyhetstjenesten.

Det skulle synes innlysende at når man trekker så totale vekslende på vår ungdom, så måtte det være maktpåliggende først og fremst å inngyte ungdommen tillitt til den politiske og militære ledelse av det verdenssystem den skal kjempe for. Eller for å uttrykke det helt realistisk og konsist: TILLIT TIL USA.

Min erfaring fra daglig omgang og samtaler med intellektuell ungdom er at man gjør det stikk motsatte. Og resultatet lar seg ikke lenger undervurdere: Voksende uvilje mot hjemmet og forsvarsmakt. Voksende mistillit og mismot. Annerledes kan det ikke være når aviser og kringkasting daglig understreker det britiske imperiale snevre politiske syn gjennom Reuter-meldingene, i stedet for

det amerikanske globale syn gjennom USA's åpenhjertede nyhetstjeneste. Jeg skal nevne et eneste eksempel på hvor sterkt kringkastingen engasjerer seg i britisk politikk. Da Mac Arthur var blitt avsatt, styrtet kringkastingens nyhetsredaktør til mikrofonen og innkasserte begivenheten som en seier for «fredsvilje» og «forhandlingslinje», med andre ord som en seier for den engelske politikk overfor kommunist-China. Lytterne måtte få inntrykk av at nu var Korea-episoden langt på vei til å bli overstått. — En rekke avis-kommentarer gikk i samme retning. Fra den amerikanske nyhetstjeneste tegnes det stikk motsatte bilde. Situasjonen i Korea er farligere enn noensinne og kan få de mest verdensomspennende følger. Men USA er fast bestemt på, Mac Arthur eller ikke Mac Arthur, å beherske situasjonen med kaldblodighet. Når utviklingen da ruller videre på tvers av britisk og norsk laboursyn, står ungdommen ytterligere disorientert og mistenksom. Hva Moskva-propagandaen ikke kan utrette, det ordner de rådende (mis)forhold i A-paktlandet Norges nyhetstjeneste.

Så alvorlig er det.

LEKTOR.

Erkjennelse — Orientering.

Av Høje Grov.

Spørsmålet om erkjennelse er mulig er reist. Dette er et inkonsekvent spørsmål idet spørsmålet er stillet til «8. Mai»s tilhengere, som vel for den langt overveiende del er tidligere NS. Vi har jo intet nytt å erkjenne, da vi individuelt allerede foran dommerbordene har erkjent eventuelle synder. Kollektivt er vi anklaget for landssvik, og dømt for dette enkeltvis, men hverken som samlet blokk, eller som enkeltpersoner kan vi erkjenne å ha gjort oss skyldig i slik avskyelig handling. Konsekvensen av disse overgrepene er da helt na-

turlig krav om full oppreisning. Noen polemikk i «8. Mai» om spørsmålet «erkjennelse» anser jeg å være uansvarlig bruk av verdifull spalteplass.

Kunne man derimot få brakt spørsmålet frem i den ensrettede presse, ville straks spørsmålet få positiv karakter, idet det da ville få adresse til menn som ennå ikke har erkjent, men som har ting å erkjenne i forbindelse med denne Norges største indre-politiske sak i okkupasjonens spor.

«8. Mai» har faktisk en positiv side og en negativ side. Den positive side er bl. a. bladets kamp for oppreisning, og som Forbundets talsmann. Dets negative side er galleriet av dobbeltbunne personene. Jeg føler meg skam full over å tilhøre en nasjon der det virkelig er nødvendig med et slikt offentlig galleri, men jeg håper det er en beklagelig epoke, som snart kan være tilbake-lagt.

Kunne ikke «8. Mai» forsøke å jevne over nasjonalskammen med et positivt galleri over redelige personligheter i norsk dags-politikk?

Dette ville tjene to hensikter. Først å jevne over, og dernest orientere alle de NS som før fk. stortingsvalg får valgtrettighete-

av det russiske flyvåpen basert.

Som enhver vil forstå er det således ikke så lett å virkelig gjøre Montgomerys løfte. Hvis pinnsvinstillingene skal vise sine tagger for Danmarks vedkommende, må det vel nærmest bli på Sjølland og i København, «om inte danskarna skola risikera att eventuellt tilskyndande hjälp västerifrån får formen av bombanfall mot redan ockuperat Köpenhamn», som Østgöta-Correspondenten bemerker.

Når vi har beskjeftiget oss så meget med de danske forhold, er det fordi vårt land er i den samme båten omenn hendelsesforløpet vil bli et annet.

«Om krigen kommer» og russerne retter støtet mot Norge for derigjennom å komme England til livs, så vil vel den nåværende riksledelse måtte gå med på et russisk krav om gjennommarsj — et avslag ville nemlig bety krig og regjeringen tar ikke krigen, sier svensk «Dagsposten» under behandlingen av dette emne.

Vi vil ikke ha noen formening om hva det vil skje på et så hypotetisk tidspunkt, men man må ikke utelukke denne mulighet. I hvert fall er uroen til stede over hele Norden, og det faller vanskelig å slå seg til ro med valne forsikringer om at «det går nok». I hvert fall bør vi ikke her i landet hengi oss til illusjoner om den magiske hjelp vestfra. De karene vil nok få full hyre med å hjelpe seg selv — i hvert fall i første omgangen, og det er den som teller for oss i pinnsvinstillingene med tilintetgjørelsen som den største mulighet og bombardement av våre byer i neste omgang, når hjelpen omsider setter inn som i Korea.

Nei, friheten må nå som før være vårt eget verk, og den vinnes bare ved et effektivt forsvar. Men har vi det og er de ledende menn av i dag oppgaven voksen? Det er spørsmål som krever mere enn ordrike svar. De krever handling.

DET ER IKKE LENGE MELLOM HVER GANG AFTENPOSTEN slår seg for sitt fete bryst og ut-slynger ha-stemte toner om «det frie ord». Vi begynner å kunne denne platen nå. Men hvis noen er enfoldig nok til å ta bladets vakre ord bokstavelig og søker seg med frimodige ytringer som ikke er i overensstemmelse med de av Systemet autoriserte standard-meninger, er bladet straks på pletten og svinger tuktsens ris over den formastelige. Vi husker hvorledes det gikk med helsedirektør Evang og journalist Odd Eidem i Verdens Gang, som begge var naive nok til å si sin hjertens mening i radio. A hu og hei, hvor riset smalt! Og Kringkastingen fikk også et underforstått vink om at man jamen burde passe bedre på. Vi husker også den arme Scharffenberg som tror at han kan si og skrive hva han mener og tror er rett og riktig og som lever i den formenng at «mørklegning», «censur» og liknende begreper bare er noe som

eksisterer øst for jernteppet.... Ja vi husker så mangt! Etter Aftenpostens mening her sker det nesten idealtilstander herhjemme på bjerget på det frie ords område. Men hvorledes er nå forholdet i det hellige — nei, det allerhelligste landet, der hvor alle de «godes» avguder bor? En almindelig norsk avisleser vilde bli rystet i sitt innerste, hvis han av vanvare var kommet til å åpne svensk «Dagens Nyheter» for den 22. april i år. Under titelen «Amerikansk press anklagar regeringen för «mørkläggning» bringer bladet følgende telegram fra Washington som vi tillater oss å hitsette. Det heter ordrett:

«En av de amerikanske avisutgiveres forbund nedsatt komite har anklaget de amerikanske myndigheter for å undertrykke nyhetsformidlingen.

I en rapport fra komiteen heter det: Vi avisutgivere har hatt den oppfatning at ingen kan bestride at når det er folket som styrer et land, har fol-

ket også krav på å la vite hva regjeringen foretar seg. I Washington hersker imidlertid etter vår mening den oppfatning at det er farlig og uklokt å la opplysninger om regjeringen lekke ut, såfremt det ikke på forhånd er blitt bearbeidet».

Det er virkelig rystende hva en stakkars uforberedt avisleser skal risikere å få lese og det må virkelig innstendig henstilles til de svenske redaktører at de av hensyn til sine lesere vestenfor Kjølén for fremtiden sikter sitt stoff bedre! Det nevnte telegram var et «Byrå»-telegram gjennom Reuter i London, så det er sikkert også kommet vårt eget NTB ihende. Da jeg ikke har sett det i de norske aviser som jeg daglig leser, går jeg ut fra at man i Norge har opptrådt med en ganske annen takt og forståelse enn svenskene. Det går da virkelig ikke an å servere denslags telegrammer, mens vi ennå er fylt til randen av indignasjon over Perons munnkurv på pressen.

Kunne ikke «8. Mai» forsøke å jevne over nasjonalskammen med et positivt galleri over redelige personligheter i norsk dagspolitikk?

Dette ville tjene to hensikter. Først å jevne over, og dernest orientere alle de NS som før fk. stortingsvalg får valgrettighetene tilbake.

Jeg mener det er tvingende nødvendig med stadig positiv orientering omfattende hvert valgdistrikt før førstkommande stortingsvalg, at de som ønsker å avgi en perle ikke kaster den for svinene.

En slik orientering mener jeg vesentlig må behandle kandidatenes stilling til rettssviket, men bør også gi plass for enkeltes eventuelle merkesaker. Men skal en slik orientering virkelig bli orienterende må redaksjonen holde seg fullstendig hevet over partipolitiske sympatier og antipatier.

Til slutt en takk for Helge Grønstadts juridiske orienteringer i «8. Mai». Hølje Grov.

Utenrikskronikk

De 6 mill. myrdede i propagandaen

DEN AMERIKANSKE JEWISH LABOR Committee har sendt utenriksminister Acheson en rapport som redegjør for de bak-jernteppet pågående massedeportasjoner, tvangsassimilasjoner, brutale inkvisisjoner og fysiske tilintetgjørelser, som jødene nå er utsatt for fra sovjethold. I rapporten uttales: «Den siviliserte verden må få anledning til å undersøke jødernes stilling i de sovjetbærskede land».

Samtidig med dette kommer meddelelsene fra Irak, det gamle Babylon, hvor de jødiske elementer har hatt hjemstavnsrett siden den første bibelske landflyktighet og hvor jødernes eiendom nå beslaglegges og jødene sperres inne og henrettes uten annen begrunnelse enn at de er jøder. Det er kommet istand en overenskomst mellom jødene og de irakske myndigheter om at alle som ville utvandre til Israel kunne få gjøre det mot å innregistrere seg innen 9. mars i år. Ikke mindre enn 103,608 meldte seg, men like etter begynte en åpen forfølgelse hvorunder jødene ennog ble berøvet de penger, som de hadde skaffet seg til reisen. Immigrasjonen forseres nå og på grunn av den skiereide forfølgelse må man regne med

at omkring 200,000 mennesker vil være på vandring til Israel i løpet av den nære fremtid.

Alt dette påkaller almenhetens sympati, men det er også malurt i begeret. Staten Israel, slik som den ble planlagt og for en stor del er blitt virkeliggjort, kan i virkeligheten ikke komme istand uten at det i høy grad kommer til å forandre de omkringliggende lands forhold. — Skal en jødisk befolkning på flere millioner kunne livnære seg i det nye landet, må det opprinnelige territorium utvides i betydelig utstrekning og den øvrige befolkning i det Nære Østen bringes i avhengighetsforhold til dette Israel. Denne linje har da også vært fulgt av Israels regjering og på bakgrunn av dette må man se konflikten med Syria som vi skal omtale nærmere neste gang.

Under denne propaganda, som jødene nå driver for sin sak, kommer de stadig tilbake til den påstand, at over 6 mill. jøder falt som offer for tyskerne under den annen verdenskrig. Den er også velkjent her i landet. Det amerikanske blad «Womens Voice» har nå gjort forsøk på å etterlyse disse 6 mill. i forbindelse med at det mange år etter Ka-

tyn-massakrene på 11,000 polske offiserer som russerne foretok, er mulig å gjenfinne de myrdedes legemer og dermed bevise ugjerningen. Men hvor finnes corpus delicti, når det er tale om de 6 mill. myrdede jøder, spør bladet: «Vi er blitt informert om de gasskamre, i hvilke jødene ble drept, men gassen gjorde ikke ende på deres legemer. Spørsmålet er: Hvor finnes de nå? Seks millioner legemer, selv om de ikke veiet mere enn 50 kg. hver, skulle veie 300 mill. kg. eller 300 tusen tonn. Man kan ikke gjøre det av med en slik masse uten at det blir spor etter den. Når de 11,000 myrdede polske offiserer kunne finnes igjen, hvorfor kan man da ikke finne 6 mill. myrdede jøder? Hittil har man ikke kunnet gjøre det».

Det har nok vært gjort forsøk på det. Derom forteller en liten notis i det britiske blad «Jewish Chronicle» (24. 3. 50.) med følgende rapport fra München: «Viten skapelige undersøkelser av de menneskeben, som nylig ble funnet i massegraver i nærheten av konsentrasjonsleiren i Dachau, har vist, at de ble begravet for minst 50 år siden, etter hva en tysk-amerikansk undersøkelseskommisjon beretter. Dette, sier rapporten, utelukker muligheten av at restene hithører fra konsentrasjonsleirfanger som man først hadde trodd. De vitenskapelige undersøkelser er utført av Armed Forces Institute of Pathology i Washington og Patologisk institut ved München universitet.»

For dem som ennå tror på de store tall, står muligheten tilbake, at ofrene kan være brent i krematorieovnene, men disse ovnene kan umulig ha hatt en slik kapasitet selv med 1000 dagers uavlatelig ild. En tysk advokat, dr. Rudolf Aschenauer har i sin forklaring overfor den amerikanske høykommisær, Mc Cloy, og det amerikanske benådningsutvalg redegjort for sine undersøkelser og han sier, at selv påstanden om 2 mill. døde utelukker hviler på von Hören Sagen. «I virkeligheten angir tallene fra samtlige i denne innsatsgruppe fremlagte dokumenter et antall, som er mindre enn en halv million døde. I dette tall er imidlertid tatt med samtlige krigsrettslig tillatte arkebuseringer av partisaner og friskaremenn, av sabotører og personer som har gjort seg skyldig i plyndring, likesom samtlige mot gisler vedtatte gjengjeldelsesgjeringer. Men hertil kommer at det under prosessen kunne påvises at mange av dei dokumentene nevnte sifrer var overdrevne.» Når det gjelder å forklare, hvorledes både domstolen og benådningsutvalget kunne komme til så store sifrer, har Aschenauer ingen annen forklaring å gi enn å henvise til domstolens egen: «Mange ganger omfatter tilintetgjørelsesområdet et helt land som Estland eller et stort område som Krim. For å fastsette antallet døde i et på denne måte fastsatt område behøver man bare å studere kartene og de forhåndenværende befolk-

ningstall». Han har derfor fra det dokumentariske materiale, som ble fremlagt for domstolen, men som det ikke ble tatt hensyn til, tatt frem følgende:

1. Av de 4,500 jøder, som i 1943 bodde i Estland, var ved utgangen innmarsj bare 950 tilbake.
2. Av de 100,000 jøder i Dnepropetrovsk hadde i oktober 1941 i rundt tall 70,000 flyktet.
3. Av de 60—70,000 jøder i Kischinev var ved byens erobring i august 1941 bare 4000 tilbake.
4. Av de 10,000 jøder i Czernikow fantes i oktober 1941 bare 620 tilbake».

Samtidig kunde fra tysk side påvises at av de omkring 50,000 tyskere på Krim var ved tyskerens innmarsj bare 600 tilbake — alle de andre var enten drept eller slept til Sibir av bolsjevikene. Advokat Aschenauer gir følgende sammenfatning av sine tallgranskninger: «Domstolen burde ikke ha latt fastslå dødssifrene etter folketellingen i fredstid. Men her finner man en av forklaringene til de millionsifrer som benådningsutvalget behandler tiltross for at det ikke finnes noesomhelst, som beviser dem.»

Hva som her sies i et detalj-spørsmål kan også sies i sin alminnelighet om de propaganda-påstander, som kulminerte med det stadig gjentatte tall 6 millioner myrdede jøder. Kanskje kan tallet settes til knapt 20 pst. kanskje høyere eller ennå lavere. Sannheten om dette får verden ikke vite, før en ny folketelling iverksettes under betryggen de kontroll.

Hva ellers tallene angår, så skulle et tall som 6 millioner bety, at jødernes tap under den annen verdenskrig skulle være større enn de totale tap som Storbritannia, USA, Belgia, Australia, Kanada, New Zealand, Frankrike, Norge og Holland led under Krigen. Her har man nøye tall å holde seg til, men for jødernes vedkommende er det bare ubeviste påstander. «New York Times» har latt en medarbeider foreta noen undersøkelser og han kom til det resultat at verdensjødedommen talte sammenlagt 18,7 mill. mennesker i 1948. Ifølge «World Almanac» som har fått sine oppgaver fra American Jewish Committee skal antallet av jøder i 1938 ha utgjort 15,688,259. Jødene i verden skulle etter dette ha økt i antall på de ti årene til 1948 med rundt 3 millioner. Og det tiltross for at 6 mill. skulle være utryddet av tyskerne!

Det kan være grunn til å studere disse tall nærmere, og en etterlysning av de 6 mill. skulle være på sin plass. Vi har den største sympati med jødene i deres kamp for livet, hva enten det er i den nye stat Israel, hvor de slåss for nytt livsrom, eller i deres virke i den gamle verden, hvor de har hatt slik suksess, men vi kan ikke la være å søke sannheten, når propagandaen er så uvederheftig som den er i dette tilfelle. Derfor har vi overfor den golde påståenhet både herhjemme og ute i den vide verden villet forsøke å sette tingene på plass.

Historien kan ikke skrives med påholden penn

Ruge vil gå i grav med sin viten

Man «sannheten alene kan gjøre det norske folk åndelig fritt og friskt»

— Forts. fra side 1 —

om riktigheten av de forføyninger som ble truffet, etterhvert har tiltatt og spredt seg i stadig større sirkler. Det er ikke til å legge skjul på at folk idag er kommet atskillig i villrede. Hertil har ikke minst den ting bidratt at man har fått en beklemmende følelse av at myndighetene har holdt tilbake ting som burde ha kunnet tjene den offentlige opinion til veiledning.

ENKELTE HAR TATT OPP ET MØYSOMMELIG SAMLERARBEID for om mulig å kunne legge fram et mest mulig fyldestgjørende materiale. Det kan i denne forbindelse være nok å minne om det uegennyttige arbeid som har vært tatt opp av overlæge Johan Scharffenberg, og som foreløbig har resultert i hans «Norske aktstykker til okkupasjonens forhistorie». Arbeidet har i sannhet vært møysommelig. Det har vært møtt med offentlig kritikk og endog med direkte hindringer. Likevel må det for alle som har respekt for den historiske sannhet framstille seg som et særdeles fortjenstfullt arbeid. Historien må ikke forfuskes av hensiktsmessighet og private ønskemål. Eller som overlæge Scharffenberg konkluderer med å uttrykke det i sin bok:

«Sannheten alene kan gjøre det norske folk åndelig fritt og friskt».

HISTORIEN KAN IKKE LAGES. Den kan ikke skrives «med påholden penn». Den må skildres slik som det faktiske hendelsesforløp tilsier. Fortielse, forvrengning eller direkte falskning har ingenting med sann historie å gjøre. Her nytter det bare med den rene — og den fulle — sannhet. Alt annet er av det onde.

VI I FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING har ansett det å kunne bidra til at våre landsmenn får faktiske og uttømmende opplysninger om det som skjedde i landets skjebnetime, som vår hovedoppgave. Og for denne oppgaven har vi gått inn med de evner vi rår over. Uten bitterhet — selvom mange av oss er personlig rammet — har vi tatt på oss det arbeid å søke å nå fram til sannheten. Vår virksomhet bærer ikke brodd mot noen. Det vi foretar oss gjør vi med helt ut legale midler og på en anstendig moralsk basis. Vi ønsker nok hurtigst mulig å nå til

veis ende. Men vi ønsker å nå ditt med uplettet skjold.

ENNA GJEMMER DET SEG I OF FENTLIGE ARKIVER og private hos dem som i de vanskelige tider var betrodd å handle på folkets vegne, meget som utvilsomt enn ytterligere kunne tjene til å belyse det som hele det norske folket har krav på å vite. Dette materiale må ikke støve ned. Det må ikke forsvinne. — Det er ikke privatpersoners eiendom, underlagt privat disposisjonsrett. Det tilhører hele det norske folk og det norske folkets historie.

DE VIL SIKKERLIG, GENERAL-LÖYTNANT RUGE, etter denne utredning forstå hensikten med denne vår henvendelse. Et privatmenneskes viten om personlige og private forhold ville det være en uforkammethet av utenforstående å etterlyse. Anledes når det gjelder den viten og den erfaring man erverver seg i øyeblikk da man av folket blir betrodd den mest krevende og ansvarsfulle stilling som et folk i farens stund kan overlate en medborger. Da har man sitt offisielle ansvar også overfor historien.

DEN NORDMANN FINNES IKKE herr generaløyntant, som ikke med den mest absolutte respekt og aktelse ser opp til Dem som den beste mann vårt land kunne betro forsvaret til den vanskelige våren 1940. De tråtte til da allting svartnet og misnotet tok til å bre seg. De gjorde hva overhodet kunne gjøres, og De sluttet kampen like rask og råk i folkets bevissthet som i det øyeblikk De tok til.

NETTOPP DERFOR er det også, at vi i ærbødighet vil be Dem om — får vår norske histories skyld — å ta opp til ny overveielse om det vil være riktig av Dem å forholde Deres landsmenn den viten De mottok i egenskap av Kommanderende General våren 1940.

MAN RESPEKTERER SELVSAGT DEN FINFØLELSE som ligger deri at en mann ikke vil ytre seg om ting som kanhende vil kunne ramme andre på en personlig ubehagelig måte. Men det strekker likevel ikke til for å kunne sanksjonere tauseheten. Det er tusener, titusener, hundretusener av norske kvinner og menn hvis hele liv og framtid i dette øyeblikk blir formet etter det som

de historiske sannhetssøkere evner å legge fram til rettledning for den offentlige opinion.

*GI OGSÅ DE DERES BIDRAG til dette, generaløyntant Ruge! For historiens domstol må de personlige hensyn vike. Dem Dem ikke selv til taushet om en ting som kanhende mer overbevisende enn noe kunne bidra til å gi det som har hendt, det sannhetspreg som er nødvendig om det skal bære navn av sann historie.

DET HAR VÆRT UNDER STORE BETENKELIGHETER at vi fra Forbundet på denne måten har brutt inn i Deres private tilværelse. Vi har allikevel kommet til at det ut fra den oppgave vi har tatt på oss, var vår plikt. Sannheten kjennet intet hensyn. De får føre vår unnskyldning til inntekt på denne konto. Vi som har kjent Dem personlig, vet i et hvert fall at det ikke er noen vi med større trygghet kunne rette en slik henvendelse som denne til enn til Dem.

Ærbødigst

Hroar Hovden. . . Anders Hafs kjold.
formann. . . nestformann.

Helge Grønstad.
sekretær.

På denne henvendelse har general Ruge gitt følgende svar:

Høitorp fort pr. Mysen
den 23. 3. 51.

FORBUNDET FOR SOSIAL
OPPREISNING,
Oslo.

Jeg har mottatt Deres brev av 16. ds.

Min beslutning om ikke å offentliggjøre — eller overhodet å nedskrive mine personlige minner fra 1940 tok jeg allerede i 1945, og etter grundig overveielse. Nå, 11 år etter begivenhetene har jeg ennå mere grunn til å holde fast ved denne beslutning, år etter ikke lenger kan garantere at jeg husker detaljene riktig. Og forøvrig, det var meg som i 1940 hadde den militære ledelse, det militære ansvar, så får det bli andres sak nå etterpå å skrive felttogets historie — og kritisere det.

Jeg tror ikke noen har tapt, eller kommer til å tape på min taushet.

Nå brenner —

— Fortsatt fra side 1 —

sen er sendt inn klager til domstolen, justisdepartementet og kommisjonen med krav om en annen forhørsleder, der oppfyller rettspleielovens krav og habilitet.

Hittil er ca. 15 vitner avhørt bl. a. hofjærgermester Sehested, den tidligere folketingsmann pastor Schmidt, statsarkivar Flemming Dahl og sivilingeniør Vinding Christensen og noen av 9. aprils ministre.

Den tvske presse beskjeftiger seg

Jeg ber Dem være oppmerksom på at jeg først ble kommanderende general da krigen allerede var et faktum, den politiske forhistorie var jeg helt utenfor. Og det er vel egentlig den som i første rekke interesserer Dem. Jeg ber Dem derfor å være oppmerksom på at det faktiske hendelsesforløp under felttoget er fullt belyst gjennom offisielle rapporter og undersøkelseskommisjonens undersøkelser. Noget egentlig bidrag fra min side er forøvrigt overflødig for å få frem «den historiske sannhet», den vil jo forøvrig alltid veksle med øyne som ser på den.

Endelig: hvis De har fulgt med i rettsoppkjøret fra 1945 og utover vil De sikkert være klar over at jeg aldri har lagt sten til byrden for dem som under kampene i 1940 eller senere under okkupasjonen kom galt i vel. Jeg føler derfor at jeg har god samvittighet overfor dem hvis interesser De representerer.

Kort sagt, noen publikasjon fra min side er overflødig, det ville i tilfelle bare bli et bidrag til krigens sladderhistorie. Et slikt bidrag ønsker jeg ikke å gi.

Ærbødigst
OTTO RUGE.
(sign.)

NS atter til fronten mot bolsjevikene.

Tidligere NS-mannfolk som tenker på å melde seg til fronten mot bolsjevikene bedes henvende seg til meg til nærmere konferanse og mulig mer.

..Tenk om alle de kortsynte «gode nordmenn» m. m. fl. hadde hatt litt videre og større utsyn på politikk og mennesker, og hadde fulgt vår linje, så hadde verden levet i fred og ro i dag, og kun i arbeide for å høyne menneskenes levestandard. Nå må de «gode nordmenn» selv ut og slåss mot de anmasende og krigsrasende bolsjevikere. Men nå blir det en annen dans å ta dem enn den gang, de gjentagende fikk så mye pryl av Den Norske Legion på sitt frontavsnitt ved St. Petersburg.

Kanskje vi påny kunne åke i konsentrasjonsleir for våre idealers skyld og for at vi dengang satte livet inn for det som hele verden nå må sette livet inn for: å få det helt unaturlige Sovjetrussland oppdelt etter de forskjellige folkeslags eget ønske — det som de mange helt forskjellige folke raser har arbeidet og kjempet for gjennom tusen år: Finner, Estlendere, Lettlandere, Lithauere, Polakker, Rutener, Ukrainere, Kosakker, Kubankosakker, folkeslagene i Georgia, Rumener, Bulgarer, Tsjekkoslovaker, Tyskere, for ikke å tale om de forskjellige asiatiske folkeslag.

K. KAHRs BUDE.

Med åndelige våben

Vår statsminister sa som så:

Berggrav —

— Fortsatt fra side 1 —

stikk er riktig, må feilen og ansvaret i første rekke ligge hos biskopene og prestene. Og av disse igjen må den fhv. biskop Berggrav som kirkens øverste leder gjennom de senere år, bære det største ansvar. Det slette resultat er en forferdelig dom over ham selv.

Men det er et spørsmål om statistikken er utstyrt med den bekjente «dobbelte bund». I så tilfelle kan det med ordet kristendom menes statskirken. Og da er det grunn til å tro at statistikken passer bedre. Statskirke og kristendom behøver ikke å ha like mange tilhengere i vårt folk. Statskirken har intet monopol på kristendommen. Og det er meget mulig at etter Berggravs lange virke i stats kirkens tjeneste, kan over halvparten av det norske folk være blitt fiendtlige, motvillige og likesåle overfor statskirken. Men derfor, og kanskje nettopp derfor, kan de være overbeviste kristne.

Etter Berggravs siste tale må en være forberedt på at kristennavnet skal brukes til litt av hvert. Det kan tjene til å samle stemmer ved et valg, det kan bringe en mann mange ordener og utmerkelser og reiser utenlands, og det kan gi gode embeder for mange.

Uanede muligheter åpner seg i dag for de som er myke og kan klare å kretse rundt den fhv. biskop Berggrav, legpredikanten Gerhardsen og hans kapitalistiske venn — professor Hallesby.

Rundt disse tre store samler seg kanskje halvparten av det norske folk. Men blant disse vil det også bli god grobunn for opportunisten og hyklere.

Berggravs statistikk fra Arbeiderpartiet beviser også dette.

Parodisk.

Stockholms-Tidningen for 20. april bringer i et telegram fra Paris følgende lille pikante avsløring av hvorledes de fire sted fortreders møte den 19. april artet seg. Møtet varte i 10 min.:

Franskmannen Parodi var da gens ordfører og han spurte om noen hadde noe å si.

Taushet i 3 minutter. Så: Gromyko: Hvorledes er det egentlig med Deres forslag om å ta Trieste opp på dagsordenen?

Jessup (USA): Ja-a-a— Gromyko: Jeg mener, hvorledes skal formuleringen være?

Jessup: Er det ikke tilstrekkelig å skrive «Triestespørsmål»?

Etter ytterligere ca. tre minutters stilhet griper ordføreren hr. Parodi igjen ordet:

— Har hr. Gromyko noe å tilføye?

— Nei....

Jordbær- bringebærplanter.

Abundance:
Syltebær.

Deutsch Evren,
desertbær - kr. 8,00 pr. 100 stk.
kr. 70,00 pr. 1000.

J. A. Dybdal.
Samtlige sorter forbedret ved nøyaktig utvalg i flere år.

ASKER bringebær,
flotte pl. kr. 30,00 pr. 100.

Krøderen Frukt og Bær,
Krøderen. — Telef. 15 b.

Lokaler

15 min. fra Oslo ca. 50 kvm, gode lokaler plus lager plus lager plass. Har hus i nærh. m. 1 led. rom. Småindustri. Bill. mrk. — «Lokaler nr. 142».

Bekjentskap

Bondegut (tidl. NS) 34 år med fin gard i Telemark ønsker på denne måte å bli kjent med erleg og grei jente 25—35 år, gjerne fra Telemark, med interesse for bondeyrket. Full diskresjon. Bill. mrk. «Foto nr. 140».

Agronom

eller gårdskar søkes straks til middelstor Hedemarks-gård. Peder Alhaug, Moelv st.

RADIO

Alle ledende merker på lager! Rimelige avbet. vilkår. — Gamle app. taes i bytte. — Endel brukte men garantert gode app. kra kr. 85.00. — Sender over hele landet. A-S KAMPEN ELEKTRISKE Nannestadgt. 5, OSLO. Telef. 68 36 97.

Høi kjøpes!

Kan noen hjelpe en gammel NS-mann med å få kjøpt noen vogner godt høy?

Telefon: Lierskogens sentral. Engb. Langødegård. Etna st. Valdres

Gardsgutt

Flink og interessert gutt kan få god plass hos tidl. NS jordbruker. Ny uthusbygning og maskinell drift. Gården ligger sentralt og vakkert til på Ringerike. Bill.mrk «Maskinell drift nr.146»

Eva Peron og den norske fornermelse.

En Mohr-stipendiats intervjuer.

FOR EN TID SIDEN BRAKTE «Dagbladet» en svinsk artikkel om Eva Peron, den argentinske stats-sjefs hustru. Den ble kort tid etter kjent i regjeringsskretser i Argentina og vakte stor harme, noe som ikke bedret Norges stilling i handelsfor-

jeg aldri vært ute for. Jeg vet at for ikke så lenge siden hadde en Oslo-avis en artikkel fra Argentina, hvor Evitas fortid fikk en ytterst uhagig omtale. Hun kjenner åpenbart artikelen. Jeg kan jo svare at i Norge er det pressefrihet, men føler hun

En Mohr-stipendiats intervjuer.

FOR EN TID SIDEN BRAKTE «Dagbladet» en svinsk artikkel om Eva Peron, den argentinske stats-sjefs hustru. Den ble kort tid etter kjent i regjeringkretser i Argentina og vakte stor harme, noe som ikke bedret Norges stilling i handelsforbindelsen med dette land. Ganske kort tid etter kom en norsk journalist med Mohr-stipendium, Per Opøien fra Trondheim, til Buenos Aires. Han søkte om å bli tatt opp av stats-sjefen, men det ble avslått. Imidlertid tok fru Peron mot ham og spurte ham: Er De fra det landet der nord, hvis presse betenker meg med så mange blomster og «dyder»? Hun kjente gjennom sin administrasjon til hva det var skrevet, men de som er orientert, svarte bare, at det var overensstemmende med hva Mohr-Cabots bolverk i Syd-Amerika gjorde for å komme Peronstyret tillivs som finansier for «La Prensa», som hele tiden har bekjempet Peronstyret i en eller for landet vanskelig tid.

Journalist Per Opøien bekrefter vår melding i «Adresseavisen» 21. april med et intervju med Eva Peron. Han lar henne si: «De kommer fra Norge? Et land så langt borte og hvor man snakker så stygt om meg!» Han fortsetter: «Hvaba...? En mere overraskende og lite gunstig begynnelse på et intervju har

Jeg aldri vært ute for. Jeg vet at for ikke så lenge siden hadde en Oslo-avis en artikkel fra Argentina, hvor Evitas fortid fikk en ytterst uhøvisk omtale. Hun kjenner åpenbart artikkelen. Jeg kan jo svare at i Norge er det pressefrihet, men føler hun seg injuriert, kan hun gå til retten. Men jeg foretrekker å holde på det viljesterke blikket og svare på argentinsk maner: jeg trekker på skuldrene beklagende....»

Og så kommer intervjuet om Eva Perons arbeide med en snev av ironi blandet med noen uttalelser av henne om det sosiale arbeide, som står under hennes dynamiske ledelse.

Dagbladsartikkelen har vakt harme i de anstendige norske kretser i Argentina og blir vel heller ikke uten følger, hvor meget enn de meningsberettigede kan forsikre, at det er bare et blad i Norge som kan tillate seg slikt og at det ikke tas høytidelig av noen uten av det selv, men Perusos artikkel, som kunne ha vært et plaster på såret, er heller ikke hva man skulle vente av en journalist, som reiser med et så forpliktende stipendium som Conrad Mohrs. — Den gamle herre ville sikkert ha gremmet seg over at et slikt talent ikke på en mere overbevisende måte talte Norges sak. —

med krav om en annen forhørsleder, der oppfyller rettspleielovens krav og habilitet.

Hittil er ca. 15 vitner avhørt bl. a. hofjægermester Sehested, den tidligere folketingsmann pastor Schmidt, statsarkivar Flemming Dahl og sivilingeniør Vinding Christensen og noen av 9. aprils ministre.

Den tyske presse beskjeftiger seg inngående med saken, og det er i Tyskland under ledelse av redaktør dr. Wäsche, Goslar, nedsatt en kommisjon, som har til oppgave å finne tyske bevisligheter for en hestehandel mellom Tyskland og Danmark om en besettelse. Og det foreligger allerede en del erklæringer i den retning.

Forøvrig trykkes nå boken «Fra utrykte kilder» på tysk, og det er for handlinger igang om en engelsk oversettelse.

Siste nytt i Rostock-affæren er at den danske parlamentariske kommisjon har besluttet å sende en kriminalassistent til Tyskland for å avhøre den tidligere tyske gesandth i Danmark, Renthe Fink og dr. Jacobsen. Så får vi da se, om det blir løftet på sløret eller om hemmelighetskremmeriet skal fortsette ennå en tid.

re, Lettlandere, Litauere, Poakker, Rutenere, Ukrainere, Kosakker, Kubankosakker, folkeslagene i Georgia, Rumener, Bulgarer, Tsjekkoslovakere, Tyskere, for ikke å tale om de forskjellige asiatiske folkeslag.

K. KAHRS BUDE.

Med åndelige våben

Vår statsminister sa som så: Den kommunismen skal vi slå med ord fra huspostillen. Mot N. S. er el annen råd enn kuler og Bastillen.

A. F.

Ingen velgjørenhet lenger

Rett som det er mottar vi brev fra abonnenter som beklager seg over at de plutselig har sluttet å motta avisen. Vi undersøker, og finner at forsendelsen er stoppet på grunn av manglende betaling; for som lett kan forståes er forutsetningen for at avisen i det heletatt kan utkomme at kontingenten blir betalt. Noen velgjørenhet nytter det ikke å drive for en avis i dag.

Jessup (USA): Ja-a-a— Gromyko: Jeg mener, hvorledes skal formuleringen være? Jessup: Er det ikke tilstrekkelig å skrive «Triestespørsmål»?

Etter ytterligere ca. tre minutters stilhet griper ordføreren hr. Parodi igjen ordet:

— Har hr. Gromyko noe å tilføye? — Nei.... Her foreslo ordføreren at møtet ble ajournert til kl. 16 den neste dag, hvorefter deltakerne droppet av.

Vi henstiller derfor til de som ønsker å motta «8. Mai» regelmessig, at de til enhver tid sørger for at kontingenten er betalt. Vi stopper nemlig etterhvert forsendelsen til de abonnenter som står tilrest med bladpengene.

Spar Dem selv og oss for ergrelse og bry ved å sende inn bladpengene allerede idag hvis De ikke er sikker på at De er ajour med betalingen. Oppsettes det til imorgen har det så lett for å glemmes. Bladpengene er som kjent kr. 16,00 pr. år eller kr. 4,00 pr. kvartal. Og la det ikke bli bare med tanken Eksp.

Gardsgutt

Flink og interessert gutt kan få god plass hos tidl. NS jordbruker. Ny uthusbygning og maskinell drift. Gården ligger sentralt og vakkert til på Ringerike. Bill.mrk «Maskinell drift nr. 146»

Juridisk kamp mot fornuften

En gårdbruker fra Sparbu er i herredsretten dømt for ulovlig husbygging. 200 kr. i bot og 600 kr. inndragning. Våren 1949 blåste det eldste av hans uthus ned. Han gikk i gang med å reise et tilbygg til det andre uthuset, for å få plass til avlingen. Til det brukte han foruten gamle materialer, tre standard trelast, som han hadde fått anvist fra bygdealmenningen og to standard fra egen skog. De fem standard nye materialer hadde han selv drevet frem og skåret. Gårdbrukeren ble dømt for å ha brukt fem standard trelast uten tillatelse fra byggenemnden.

Rettspraksis som står i strid med rimelighet og sunt folkevev dømmer seg selv og påskynner den oppløsning, som «rettsoppkjøret» og de ennå uoppgjorte hjemmefrontforbrytere startet.

«8. Mai» for 1. mars var det en førstesides artikkel: «Ingen erkjennelse mulig» skrevet av en frontkjemper under pseudonymet Davido. Da jeg leste denne artikkelen kom jeg til å tenke på den beryktede parolen fra Det Sovjetrussiske Gudeløshetsforbunds leder Jaroslavsky (Gubelman): «De kristne forkynner nestekjærlighet, men vi vil ha hat»

Denne frontkjemperen må ha glemt sine døde kamerater, som falt i kampen mot de asiatiske millionarme og som ligger begravd — eller ubegravd — på de russiske steppene. Og han må ha glemt, at det engang i Norges historie levte en mann ved navn Vidkun Quisling — den første blant våre frontkjempere i kampen mot mørkerte makter, som idag truer verden med undergang. Også han ofret sitt liv på fedrelandets alter, og falt i kampen mot bolsjevismen, selv om det skjedde på norsk jord og han ble dolket av egne landsmenn.

Davida skriver «at vi i NS ikke har noen idealer lenger». — Dette gjelder kanskje noen enkelte, men han har ingen rett til å innbefatte alle NS-folk i denne negative innstillingen.

Det har ingen hensikt å rugge over den uretten, som er overgått oss. Det klekker bare ut et maktesløst hat og en trøstesløs sjelelig elendighet både

for en selv og andre. Den eneste mulige redning for en selv ut av den bunnløse sumpen som en daglig trækker i er å lede forbitnelsen inn i positive baner, og en slik positiv vei har Forbundet for Sosial Oppreisning slått inn på, med sitt krav om full oppreisning og gjenopprettelsen av sivile rettigheter. Om en ikke selv skal gå under både legemlig og åndelig må en tvinge seg til å se framover og ikke følge eksemplet av Lots hustru, som til straff for sin hang til å dvel ved fortiden og vende seg til dem ble forvandlet til en saltstøtte. Det ligger megen visdom i den beretningen.

Davido skriver «at vi i NS ikke mer å tape», og derfor kan alt sammen gå til Helvete.

De millioner av krigsfanger, som har vært eller fremdeles vansmekter i Sovjets slaveleirer, som desperate av sult kan slåss for livet om en flyktende rotte, — de millioner av vrak som hensleper sitt liv i Faraosk slaveri over hele det Eur-asiatiske kontinent, de titusener som ved hjelp av vitenskapsens mest raffinerte metoder omskapes til åndelige og fysiske vrak i GPU's torturkamre, — Røde Kors søstre og andre tyske og europeiske kvinner som sleper på tipp-vognene og lever sitt liv under jorden i urangruvene under oppsyn av rå, barbariske asiater, — disse forpinte millio-

Brit Tveit:

«Vi vil ha hat»

Vil vi?

ner, de vet ihvertfall, at det skal meget mer til enda før de som lever på den andre siden av jernteppet «ikke har noe mer å tape».

Om de millioner utbyttede arbeidsslaver som lever innesperret bak Kommuniststatens hermetisk lukkede grenser kan en derimot bruke profeten Marx' berømte slagord: at de har intet annet å tape enn sine lenker.

Den overhengende fare fra øst, som Vidkun Quisling advarte det norske folk mot helt fra 1929, og som stadig har rykket oss nærmere inn på livet og tilslutt har brakt hele verden til å skjelve i redsel, den er idag hundre, ja tusen ganger mer overhengende. Hva denne faren innebærer av mongolsk-asiatisk grusomhet og umenneskelighet skulle det ikke være nødvendig å forklare for en tidligere frontkjemper. En må da ikke i bare skuffelse og motløshet kapitulere betingelsesløst, ja, endog ønske en slik redsel sluppet ut over sitt eget land. Om ikke Davido har

«8. Mai»

kronikk 4. mai 1951

en gammel mor, en hustru, søster eller datter, så er det da andre som har det. Ifølge offisielle oppgaver er det fem millioner tyske kvinner, som bare i Østtyskland er mer eller mindre ødelagt for livstid som følge av asiatiske villdyrs voldtukt. Vil Davido stå der med hendene i bukselommene og si: «Velkommen Ivan — det var riktig fint at du kom, nå skal endelig jøssingene få. Ta alt du kommer over mellom 10 og 70 år, vi — Quislings soldater — skal ikke legge fingrene imellom». Det er flott.

Men Ivan gjør ingen forskjell på Quislinger, jøssinger eller for den saks skyld naive helme kommunister.

Vi NS kvinner vil så gjerne fortsatt få være stolte av våre frontkjempere, men vi håper nok at vi ikke skal skuffes med at Davido representerer deres innstilling idag. En må vokte seg for den samme galskapen, som besatte jøssingene under okkupasjonen. Av to onder å velge det verste.

Tro ikke, at jeg ikke er klar over den brutale og gemene be-

handling frontkjemperne har vært offer for, eller at jeg ikke selv har prøvet de demokratiske fengsler og metoder grundig nok, men jeg vet også at intet kan glede de uheldredelige jøssinger mer enn om det skulle lykkes å knekke våre folks moral, i særdeleshett å se den fedrelandssinnede og offer villige ungdom (og eldre) som rekrutterte frontkjempernes rekke, bli omskolert til et vrenge bilde av seg selv til å bli offer for en ny «jøssingmentalitet» i ordets verste betydning, hvor alt som heter sunn sans er koplet ut, hvor hatet og hevnen formørker sinnet, dreper fornuften, og fører en selv i avgrunnen. Da vil de kunne triumfere og si: Du har ikke noe å beklage deg over, du er ikke bedre selv.

Er ikke landssvikoppkjøret et tilstrekkelig avskrekkende eksempel på hva bindt hat og hevnfølelse fører til, om ikke vi skulle ønske det gjentatt i enda verre former? Hatet er en boomerang den kommer tilbake og rammer en selv. Ett sted må hatets sirkelgang stanses. Og det må bli hos oss, fordi det er så stikk i strid med de ideer, som vi har kjempet og lidd for og mentaliteten hos den mann, som ga oss de konstruktive ideer og de høye idealer. — At hatet i og for seg kan være berettiget er en annen sak. Men alt hat er negativt og virker som en kreft

skade på ens eget sinn. Det er en personlig tragedie for den som ikke har kraft nok til å bekjempe det og han blir således et offer for sitt eget avmektige opprør mot uretten, forsitt maktesløst hat.

De fleste av oss har vel fra tid til annen vært fristet til å tenke — kanskje også si — at de «gode nordmenn» skulle hatt godt av å prøve den røde terror på sitt eget skinn og i praksis å lære forskjellen på den tyske okkupasjonen — besettelsen av en antibolsjevisk armé med mønsterverdig disiplin — og en «befrielse» av «våre venner» fra krigens tid, den gløvede Røde Arme, Asias mongolske horder. Men — det er vel ingen med forstand i behold, som for alvor ønsker at det skal skje, om ikke av andre grunner, så fordi den redsel ville ramme både en selv og hundretusener av uskylde, og fordi det vilde være undergangen av vår sivilisasjon og hele den hvite rase.

Når «8. Mai» åpner sine spalter for denne Spenglerske undergangsmentalitet, er det for såvidt bra, som det vil utløse andre og mer positive meninger. Ikke minst for Davido selv er det godt, at han kommer i kontakt med annerledes tenkende og på den måten kan skje kan komme seg ut av sine mørke og håpløse tanker.

Intet har brakt større skuffelse, delvis raseri hos rettssvik

Ikke hva vi kjemper for, men hvorledes vi fremmer saken vil frigjøre eller telle oss

Av Asbjørn Filseth.

DA ANDERS LANGE hadde sine artikler i «8. Mai», ble de lest med stor interesse, det er ikke minst alle innleggene i bladet et vidnesbyrd om. Reaksjonen har forøvrig vært litt forskjellig, mer variert enn undertegnede i hvert fall hadde ventet, selv om flere av innleggene har hatt mye tilfelles i form av en viss bitterhet i tonen og en nokså hard behandling av redaktør Lange, noe som etter min mening er uforstått og heller ikke særlig fornuftig. Jeg tror at det er mange som har «avvikende meninger» i disse spørsmålene, og at diskusjonen bør gå sin gang.

Det er jo så at vi «landssvikere» er en minoritet i folket, selv om de pårørende regnes med; disses innsats og interesse for en revisjon er trolig også en del overvurdert. Rent tallmessig foreligger det altså en mulighet som kan medvirke til at vi får karakteren av, eller iallfall til at vi blir betraktet som en slags sekt med alle dens kjennemerker. Det vår avis og vår sak derfor trenger nå, er sikkert ikke isolasjon, men derimot en viss oppmerksomhet og interesse i videst mulige kretser, og kan dette gi seg utslag i skrivning til «8. Mai», er meget vunnet. Bladet må vel også faktisk betraktes som Forbundets viktigste talerør. Forbundet har jo en konkret, begrenset hovedoppgave, nemlig en revisjon av oppgjøret. Såvidt jeg kunne skjønne, var det på Rome-dalsmøtet stort sett stemning for en moderat linje, og Forbundet skulle videre være åpen for alle, uansett politisk oppfatning.

Når så en mann som redaktør Lange våger seg inn i «løvens hule», må det etter min mening være helt forkastelig å spise ham levende fortest mulig.

Politisk og særlig ideologisk diskusjon er meget nyttig og burde drives ennå mer i «8. Mai»s spalter, men den bør holdes i en rolig og saklig tone, slik at uenigheten her ikke går ut over enigheten om oppgjørets revisjon. Det er innlysende at selv om alle

til oss. Vi skulle for det første oppføre oss slik at alle måtte like oss, og dernest skulle vi lese Bibelen, og da særlig Johannes' evangelium. Dette er et ganske annerledes positivt program enn foraktens bitterhetens og selvmedlidenhetens trehodete troll.

Den ånd vi lar oss fylle med, og den måten vi fører kampen på, teller i lengden mer enn de ytre resultater som blir oppnådd. Skulle vi i det hele tatt trekke litt dyrekjøpt lærdom ut av de siste ti årene, måtte vel det være at en nasjons eller et menneskes mål kan skifte, ofte kan de være umulige å nå, og iblant heller ikke ønskelige å nå ved nærmere

ettertanke. Når det derimot gjelder midlene vi benytter oss av, kan vi aldri bli varsomme nok. Her må «akkordens ånd» bannlyses. Ikke hva vi kjemper for, men hvorledes vi fremmer saken, vil frigjøre eller felle oss. —

Om denne avisnotisen medførte rihtighet, eller bare bygget på en legende, vet jeg ikke, men jeg er overbevist om at disse to punktene dekker det en kunne kalle Quislings indre kongstanke for bevegelsen, en tanke som også kunne bestå uten noen ytre makt, ja kanskje nettopp da. Og bare tanker som klarer seg uten makten, har livets rett.

Asbjørn Filseth.

Majavatn-affæren.

Forsvareren i mange landssvikaffærer tar ordet

VI HAR TIDLIGERE FORTALT om, at «Brønnøysund Avis» har gjengitt sorenskriver Aslaksruds brev om forspillet til Majavatnaffæren og bebudet, at o.r.sakf. Mørk ved muligens skulle fortelle nærmere om tragedien i en av byens foreninger.

Til dette svarer o.r.sakf. Einar Grimsø i samme blad (17.4.51), at en slik redegjørelse ikke bør henlegges til en engere forening, men bør skje for åpne dører for publikum. Som forsvarer i landssviksaker har jeg, sier hr. Grimsø, hatt anledning til å krysse klinger med hr. Mørkved også om Majavatnaffæren, dog ikke om politimester Aslaksruds innberetning, som besynderlig nok ikke kom for en dag før etterrett oppgjøret her på Helgeland var avsluttet. Jeg har vært forsvarer i flere saker, hvor man er kommet inn på Majavatnaffæren. Jeg tror derfor at jeg kjenner denne affæren like godt som hr. Mørkved, men jeg har et ganske annet syn på affæren enn hr. Mørkved har lagt for dagen som aktor i landssviksaker. Skal man derfor få denne saken belyst således at publikum kan danne seg en selvstendig mening om det norske politis holdning under denne affæren, bør det også komme en redegjørelse fra det annet hold. — Hr. Grimsø forutsetter at det blir anledning til diskusjon etterpå et slikt møte. Hvis ikke vil han etter på tillyse et foredrag, hvori han vil komme med en redegjørelse sett fra forsvarerens synspunkt.

Etter dette imøteser vi med interesse sakens videre utvikling. Det er sikkert meget som ennå er uopklart og ennå har nåværende sorenskriver Aslaksrud ikke funnet seg foranlediget til å si et ord. Hans grov har unektelig en viss interesse ikke minst etter hans nidkjærhet som landssvikdommer som har brakt sorg i mange

Fra Stavanger.

DAG SENDER JEG en ny hilsen til «8. Mai», og da særlig fra min velvillige innstilte familie.

Jeg skal hilse fra min kjære kone Rosita. Hun er kommet til den faste overbevisning at jeg går på den brede vei og lukt inn i fortapelsen, fordi jeg holder dette «stygge» bladet «8. Mai». Onkel Ambrosius og tante Ambrosine er også veldig fromme og mener at jeg går på fortapelsens vei. Når jeg spør dem: hvorfor, så har de et eneste svar: Du holder jo «8. Mai». Et stygt blad, sier de.

Jeg skal også hilse fra onkel Bill og tante Bill. Siden 1945 er disse også blitt det man kaller her: from! — Denne fromheten har bevirket at de ikke vil ha noe med meg å gjøre, og dette skyldes vesentlig at jeg holder dette stygge bladet.

Den eneste i min familie som tar parti for meg er min onkel Josef. — Han er mere real synes jeg, men det skyldes kanskje den omstendighet, at han får noen skillinger om uken av meg slik at han kan slukke tørsten, men dette vennskapet er tross alt ba-

Er på alles lipper, men ønsket om å herske i alles hjerter

„Wie dumm haben wir gehandelt“!

Av Hroar Hovden

IV.

«Disse to beredskapsmånedene har fullstendig knekket troen på forsvarret hos meg, og jeg skjønner ikke hva det skal bli til hvis det noen gang blir alvor», sier en soldat til «Dagbladet» 18. 4. 51.

«Det ser ut som der mange steder er mangel på orden og plan både i forberedelsene og i gjennomføringen av programmene. Det mangler befall som har erfaring og rutine. Meget av befalsutdannelsen er improvisert og utilstrekkelig», skriver «Aftenposten» redaksjonelt 19. 4. 51.

SEKS AR ER GÅTT siden krigen tok slutt, men ennå lyder klagesangen like sterk om for lite befall og for dårlig befall i vårt norske hærverk. Det klages over at de mange hundre millioner kroner som hvert år pumpes ut av det norske folk til opprustningen, ikke blir effektivt utnyttet, fordi befalskorpset hverken kvalitativt eller kvantitativt holder mål. «Hva vet de militære tropper om det som hender på bunnen?» spør Dagbladet med store overskrifter på første side. Det fortelles om befall som intet kjennskap har til våpen de skal lære soldaten å bruke! Det fortelles om månedlang uvirk-somhet i utdannelsesstiden, om alminnelig likegyldighet i tjenesten, om halve kompanier som drar på weekend uten permisjon, om som-mel og søl av alle slag — alt sammen fordi man ikke har befall som har utdanning, erfaring og rutine nok.

Men hvordan kan så dette henge sammen? Var det ikke nettopp Norge som hadde mer enn åtte tusen mann av landets beste ungdom ved Østfronten under siste krig? Hvor er det blitt av alle disse? For de falt vel ikke alle sammen?

Nei da, det gjorde de ikke. Fem-seks tusen mann — ja, kanskje flere — kom hjem igjen, med erfaring og rutine, herdet og trenet gjennom års slit og kamp i ildlinjen. Disse høyreiste menn satte fedrelandet høyere enn sitt eget liv, som de var villige til å ofre for at Norge skulle leve — dengang. Og som de ville vært villige til å ofre — i dag.

Men de hjemvendende «seierherrer» ønsket det annerledes. De kom hjem fra sin utlendighet og ropte: Korsfest! Korsfest! Og den krigstrenede norske ungdom ble satt utenfor — eller innenfor — i flokk og følge — av politiske grunner!

Det var ingen klok handling. Tvertimot: det var et skjevne-svangert mistak. For hadde de ikke gjort det, så ville de i dag — blant våre frontkjempere — funnet den stamme av førsteklasse befalingsmenn, som like idealistisk og fedrelandskjærlig som den-gang hadde gått foran i gjenreisningen og videre — utbyggingen av Norges forsvar. Disse menn kunne blitt den surdeig som hadde utslettet all likegyldighet, slendrian og mismot i rekkene, og inn-podet våre nye årsklasser den optimisme, idealisme og tro på fram-tiden, som ikke kan unnværes i et effektivt forsvar.

Hadde London-mennene våren 1945, i fedrelandets og vår alles interesse — og i takknemlighet over fedrelandets gjenvunne frihet — kommet hjem med viljen til forståelse og samhold, ikke — som

UKEN

DEN ALLIERTE HØYKOMMISSJON opphevet den 26. 4. de viktigste restriksjoner for de tyske forsikrings-selskapers virksomhet i utlandet. (Berlingske Tid., 27. 4. 51).

EN ENGELSK DOMSTOL i Kiel har dømt fem unge tyskere til hver seks måneders fengsel for å ha foretatt «invasjon» på øya Helgoland. Politiken, 24. 4. 51).

DE ALLIERTE STYRKER i Vest-Tyskland er for tiden tre bri-tiske, to amerikanske, tre franske og en belgisk divisjon samt den norske og den danske brigade. .. Aftenposten, 28. 4. 51).

DEN TYSKE FORBUNDS DAG nektet den 26. 4. å påta seg noe ansvar for besettelsesomkostninge-ne på 4,4 milliarder mark. Det heter i en felles erklæring som alle partier unntatt kommunistene har tiltrådt, at Forbundsdagen ikke kan påta seg noe ansvar fordi den ikke er istand til å undersøke disse ut-gifters nødvendighet og formåls-tjenlighet. .. Beløpet opptas derfor kun av bokholderimessige grunner på budsjettet. Formålet med beset-telsen er oppnådd, heter det videre i erklæringen. Isteden for besettels-esomkostningene bør tre et inter-nasjonalt forsvarsfond. Det tyske bidrag hertil kan bare fastsettes gjennom en traktat. .. (Berlingske Tid., 27. 4. 51).

DEN UAVHENGIGE CAIRO-AVI-SEN «Al Zamane» skrev den 26. 4. at det egyptiske svar på det briti-ske forslag til en revisjon av den anglo-egyptiske pakt, krever at bri-tene trekker seg ut av Suez Canal sonen innen et år. (News Chronic-le, 27. 4. 51).

DET TYSKE BRYTEFORBUND ble den 26. 4. opptatt i det inter-nasjonale bryteforbund. For oppta-kelsen stemte 11 land og imot 5 — de østeuropeiske land og Norge. — Et land unnlot å stemme, (Berling-ske Tid., 27. 4. 51).

I FORBINDELSE MED regjeringsskrisen i England ga helse ministeren, mr. Hilary Marquand, i Underhuset oppgaver over ut-delte løstener og briller i Eng-land. I 1948: 200.000 gebiss og 1.500.000 briller. I 1949: 2.300.000 gebiss og 7.250.000 briller. I 1950: 5.950.000 gebiss og 17.000.000 bril-ler. (Daily Express, 27. 4. 51).

LUSTGARTEN I BERLIN, som ligger i den russiske sektor, er

spalter, men den bør holdes i en rolig og saklig tone, slik at uenigheten her ikke går ut over enigheten om oppgjørets revisjon. Det er innlysende at selv om alle «svikere» samt deres pårørende ble aktivisert for Forbundet, så ville ikke dette strekke til alene. Til dette arbeide er vi avhengige av en solid tilslutning fra alle slags bra folk ellers. De finnes nemlig, men vel å merke, med de mest ulike oppfatninger om politikk og religion, om Churchill og hans sigarmerker! Skal vi, når slike blir interessert i vår sak, øyeblikkelig begynne å bokse om deres meninger forøvrig, samt øse alle våre samlede lidelser og bitterheter over stakkarene personlig, da tror jeg lite blir vunnet i vår levetid.

Til slutt vil jeg minne om det lille testamentet i to punkter som Quisling ifølge en avis jeg leste i fangetiden, hadde rettet

Den eneste i min familie som tar parti for meg er min onkel Josef. — Han er mere real synes jeg, men det skyldes kanskje den omstendighet, at han får noen skillinger om uken av meg slik at han kan slukke tørsten, men dette vennskapet er tross alt basert på et falsk grunnlag — synes jeg.

Tante Rosalina og tante Rickardine står i Indremisjonen, så fra den kanten får jeg heller ingen støtte. — Etter alt dette ser det ikke bra ut innen familien, men jeg har det godt jeg og kan ikke klage.

Hilsen

Svarten.

Er svenskene fornærmet?

Et rykte forteller at det er røre i ledende svenske kretser. Arsaken til denne ståhei skal være en rettssak som for en tid siden ble holdt i Oslo. Betydningsfulle nordmenn skal ha uttalt som vitner — at det å reise til Sverige var ensbetydende med å bli likvidert.

Ifølge ryktet mener svenskene at slike uttalelser er en fornærmelse mot en vennligsinnet stat.

esse sakens videre utvikling. Det er sikkert meget som ennå er uopklart og ennå har nåværende sorenskriver Aslaksrud ikke funnet seg foranlediget til å si et ord. Hans prov har unektelig en viss interesse ikke minst etter hans nidkjærhet som landssvikdommer, som har brakt sorg i mange hjem i Gauldal.

oppgjørets tilhengere enn våre folks moralske holdning under den landsomfattende forfølgelsen. Heller ikke noe annet har skapt større respekt hos de gode elementer innen jøssingelireren. La ikke våre motstandere og allerminst rettssvikoppgjørets fedre og mødre og fortsatte håndlangere få den triumf å se en slik mentalitet som den Davido gir uttrykk for, vokse fram og seire.

Det er sant nok, at vi er satt utenfor samfunnet og er gjort til en vergeløs og rettsløs praia kaste, og at vi fortsatt behandles som spedalske, fordi vi tok kampen opp mot den faren, som hele verden inclusive de norske jøssingene — ja til og med tidligere kommunister — idag har fått øynene opp for og lever i dødelig angst for. Men gjør ikke galt verre. En behøver ikke å nedkalle redslene over sitt eget hode, fordi om en vet, den da også rammer motstanderne. Om ikke annet, så har vi plikt til å tenke på all den uskyldige ungdommen, alle de barn, som er uten skyld i det vanvittet som raser over den verden de er kommet ubedt inn i. Våre egne unge og barn vil vel i tilfelle en «befrielse» fra øst bli knust under den røde Juggernauts larveføtter. Jeg får meg ikke til å tro, at Davido og muligens like sinnede da vil sitte på sn bak og rope: «Æ» da. Bæda, til jøssingene.

*

Uten full oppreisning, politisk, økonomisk og rettslig for

samtlig domte «landssvikere» — og løslatelse av alle dem som enda sitter fengslet, kan selv sagt ingen frontkjempere eller annen NS mann, som er fra-dømt borgerlige rettigheter, frivillig gå inn i den norske arme. Men en må også være oppmerksom på, at rettighetstapene som regel fjernes ved lov — sjelden ved benådning — og den som i bitterhet setter seg opp mot loven, gjør seg selv til forbryter.

Om de soldater som meldte seg frivillig til kampen mot bolsjevismen på østfronten mener vi NS kvinner — sikkert uten unntakelse — at de var ledet av gode instinkter, av tanken på å forsvare fedrelandet, sine hjem og sine kjære. Men hvis det skulle lykkes for rettssvikoppgjørets piskesvingere å drepe de opprinnelig gode instinkter i våre frontkjempere, og erstatte dem med en mentalitet, som den Davido gir uttrykk for da har de seiret og ikke vi, i den moralske drakamp. De andre seiret med bomber og granater, men den moralske seieren er vår fordi vi kjempet på den riktige siden hvilket no etterhvert begynner å gå opp for hele den vestlige verden, selv om de ikke enno vil åpent er-kjenne det.

Det er Ragnaroktider og de høyeste ofre må ytes fra begge sider av den splittede nasjonale fronten. Og så lenge vi enda ikke er slukt av det asiatiske velde — av det villdyret som i vår tid er steget opp av avgrunnen, så er det håp.

Og dette svake håpet er bygget på muligheten av en bro mellom de som tilhører vår sivilisasjon, og beslektede sivilisasjoner — og ikke bare over den kløften som åpnet seg innenfor grensene av de enkelte land under den siste krigen, men en bro i verdensmålestokk som kan forene og samle alle gode krefter i sluttkampen mellom mørkets og lysets makter.

*

Jeg leste nylig i en avis en notis om at den tidligere Hjemmefront i Slovakia var gått under jorden igjen og denne gangen sammen med folk fra Llinka-garden, de slovakiske Quislinger. En må anta, at det blir dem også finnes tidligere østfrontkjempere. Denne forsoning mellom dem, som under krigen var med til å hjelpe de asiatiske horder og herskere til makten i deres eget land — og på den annen side de som satte livet inn for å hindre fedrelandets nasjonale undergang, er kanskje nærmest å sammenlikne med den ene svalen, som ikke gjør noen sommer, men det viser ihvertfall, at ting som syntes umulige for bare et par år siden, idag er innenfor mulighetens grenser.

Dette må ikke oppfattes som enslags oppfordring til å gå på skauen med Hjemmefronten. — Det er mange veier til å gjøre en positiv innsats for oss utstøtte, og den må også Davido finne. For hans vei idag fører uvegerlig i avgrunnen.

Erik Tveit.

utslettet all likegyldighet, slendrian og mismot i rekkene, og innpodet våre nye årsklasser den optimisme, idealisme og tro på framtiden, som ikke kan unnværes i et effektivt forsvar.

Hadde London-mennene våren 1945, i fedrelandets og vår alles interesse — og i takknemlighet over fedrelandets gjenvunne frihet — kommet hjem med viljen til forståelse og samhold, ikke — som tilfellet ble — for å dømme og fordømme annerledes tenkende, da ville vi i dag vært spart for det militære vanstell og den vedholdende klagesang. Og for mange andre ting!

Hroar Hovden.

Den historie-skrivende «landssvikfull-mektig» Sverre Hartmann

Hans behagelige samvær med tyskerne har tatt knekken på hans skråsikkerhet

TIDLIGERE POLITIFULLMEKTIG Sverre Hartmann viste under oppgjøret så strålende gaver i betryggende lei, at han etterpå fikk stipendium for å studere synden, d.v.s. «nazismen» på åstedet.

Full av notater og minner om behagelig samvær med fhv. tyske sjef i alle grener kom han så hjem. Han begynte gjennom den ensrettede dagspresse å glede sine oppdragsgivere og det store og fremdeles intetanende publikum med tillitsvekkende galvanisering av forrederilegenden.

Han følte over med utmalingen om Quislings forbryteriske samtaler med tyskere. Disse samtaler ble i Hartmanns «historieskrivning» avgjørende på den tyske beslutning om å «overfalle» og voldta de uskyldige, urnorske sjeler.

Imidlertid viser det seg å være et stort men med den historieforskende politifullmektings syn på tingene etter at han kom hjem. En får ved å studere riktig nøye hans viten, følelsen av at han er blitt en del påvirket av de faktiske kjensgjerninger som de tyske sjefene la fram for ham. Det kommer tydelig fram, at han til en viss grad er blitt berøvet sin intetanende ynde og sikkerhet, den som under oppgjøret var det fremtredende hos ham.

I Dagbladet for 15. 4. 51 skriver han nemlig:

«Da storkrigen var brutt ut, ble Norge en teknisk detalj i det store spill. Sett med våre øyne fortonte angrepet seg som et overfall, men sett utenfra, som et resultat av stormaktskrigen — må vurderingen muligens bli en annen. Vi står oss ikke på å forenkle saken».

Det er ikke greit for en fhv. fullmektig i landssvikpolitiet å holde en linje i livet. Den dynamiske sikkerhet, som Hartmann den gangen så demokratisk la for dagen, mens han tumlet med «forrederne» var nok karlerbefordrende men etter det en forstår nå, er hans vurderinger blitt litt annerledes. Men justisoffrenes vurderinger av historieforskeren Sverre Hartmann er ikke blitt annerledes. Den som er slått til en skilling blir aldri en daler. «Oppgjøret» brakte ham opp i lyset og det vil også bringe ham tilbake til mørket.

Norsk og russisk rettspraksis

Det viser seg å være en merkelig likhet

Russeren Victor Kravchenko skriver i sin bok «Jeg beviser»: — «I den vestlige verden er alle forbrytelser definert ved lov. Borgerne har retten til på forhånd å vite hvilke av deres handlinger som vil bli betraktet som kriminelle. Tilbakevirkende lover blir vanligvis ikke gitt. Men slik er det ikke i Sovjet-Samveldet. Der kan en mann risikere å bli dømt for noe som aldri er blitt erklært som forbrytelse. Han gjør kanskje ett eller annet som såvidt han og andre vet er fullstendig lovlig. Men hvis det senere av politiske hensyn blir ønskelig å få denne hans handling stemplet som kriminell, står vedkommende forsvarslos.»

Er det noen som kjenner seg igjen fra den politiske forfølgelse i Norge? De, som satte den igang, var i sin tid bundsforvandlede av de selsamme rusere som handler etter slike lover, og det har utvilsomt smittet. De har kanskje også forlest seg på den russiske straffelov, som sier: «Hvis visse samfunnsfarlige handlinger ikke er dekket i denne loven, skal grensen for og arten av det ansvar det medfører, bestemmes i henhold til de paragrafer, som omhandler slike forbrytelser som har størst likhet med dem». Og så står det til makthaverne selv å bestemme. Slik gjør NKVD og slik gjorde også de, som kom hjem fra London med sine hemmelige lover og anordninger.

Straffeepidemien på retur

Hålogaland lagmannsrett avsa enstemmig frifinnelsesdom i den økonomiske landssviksaken mot syv innehavere av entreprenørfirmaene Ranaberg og Dybberg & Olsson i Mo i Rana. Aktors påstand var fengselstraff og inndragning.

Fem av de tiltalte ble ved herredsretten i fjor idømt fengselsstraffer og en samlet inndragning på vel kr. 275.000. Firmaene utførte under krigen byggearbeider for i alt 16 mill. kroner for okkupasjonsmakten.

(Smålenenes Amtstidende).

AV DE SAMLEDE FINSKE

skadeserstatningsleveringer til Sovjet gjenstår det nå bare vel 10 pst. Erstatningsleveringene skal være avsluttet innen 18. september 1952.

dele løstemer og briller i England. I 1948: 200.000 gebiss og 1.500.000 briller. I 1949: 2.300.000 gebiss og 7.250.000 briller. I 1950: 5.950.000 gebiss og 17.000.000 briller. (Daily Express, 27. 4. 51).

LUSTGARTEN I BERLIN.

som ligger i den russiske sektor, er blitt forvandlet til en stor parade-plass. I gamle dager var det en forlystelsesplass, den 1. mai skal plassen døpes «Marx-Engelsplass». Lustgarten får et helt fremmedartet utseende. For enden av plassen, hvor man ennå ifjor så ruinen av Berlins slott, er det nå et tomrem. Tross tallrike protester ble slottet i vinter sprengt bort. (Berlingske Tid., 27. 4. 51).

ENGLAND FAR NA IGJEN

kjøtt fra Argentina etter at det ved forhandlinger i Buenos Aires er oppnådd enighet om prisen 128 pund 6 sh. pr. longtonn. Dette er 8 pund 6 sh. mere enn den pris forsyningsministeren og Maurice Webb nylig avlo å betale. Dessuten er England gått med på å betale Argentina 6½ mill. pund som kompensasjon for de forhøyede priser for alt kjøtt som er blitt innskipet etter devalueringen i sept. 49. (Politiken, 24. 4. 51).

DEN DANSK-AMERIKANSKE

overenskomst om Grønlands for-svar ble undertegnet i København 27. 4. av utenriksminister Ole Bjørn Kraft og USA ambassadøren Eugene Anderson. Overenskomsten skal gjelde så lenge Atlanntipakten er i kraft, men om en av partene ønsker å få den forandret, er den andre parten forpliktet til å «ta under velvillig overveielse» en slik anmodning. (G. H. & S. T., 28.4.51)

DEN AMERIKANSKE HØYKOM-

MISÆR John J. McCloy stilte i en radiotale den 25. 4. vesttyskerne overfor et amerikansk hjelpeprogram som lover et sterkt forsvar av Tyskland og hjelp til oppnåelse av vesttysk selvstendighet og likeberettigelse, uten å kreve annet til gjengjeld enn aktiv tysk vilje til å skape et fritt og tolerant Vest-Tyskland. McCloy lovet på USA's vegne bl. a. å anerkjenne Tysklands rett til på like fot å delta i sitt eget og det felles forsvar innenfor et selvstendig europeisk forsvarssystem. Senere i talen fastslo han at USA er sterkt imot enhver gjenoppviselse av den tyske militarisme og imot opprettelsen av en tysk hær som ikke er underlagt et internasjonalt sikkerhetssystem. (Berlingske Tid., 26. 4. 51).

TIDLIGERE VAR ET STATSUD-

SJETT — den såkalte stortingsproposisjon nr. 1 — en forholdsvis enkel ting. I dag er proposisjonen på 2053 sider. Selve budsjettproposisjonen er på 1564 sider. Dertil kommer trontalen, økonomisk ut-syn og melding om nasjonalbudsjettet med ialt 353 sider og budsjettregnskapet med 136 sider. Tilsammen blir dette altså 2053 sider som enhver samvittighetsfull stortingsrepresentant burde gjøre seg be-kjent med før han eller hun kan sies å være forberedt til budsjett-behandlingen. (Adresseavisen, 24. april 51).

Nordmørspostens Trykkeri